

VELIKANSKA PREMOČ NAPADE TAMPICO

USTAŠI SO POKVARILI HUERTOVO TOPNIČARKO. ARMADA VILLA-JA BO POSLANA PRED OJINAGO. MEKSIKANSKI KONGRES RAZGLASI IZVOLITEV PREDSEDNIKA NEVELJAVNO.

Mesto Meksiko, 9. decembra. — Ustasi pod generalom Candido Aguirrejem v okolici Tuxpam so zasedli aktivno zvezno topničarko Texpan, pokvarili so stroje in tope in odnesli so mnogo dinamita.

Presidio, Tex., 9. decembra. — Kakor daleč je neslo oko videli so se beguni, ki so bežali iz mesta Ojinaga v zavetje na mejo Združenih Držav. Nekaj jih je bežalo iz meje na ameriško stran, in drugi so povedali, da jih beži iz Chihuahua okoli 5000.

Vera Cruz, Mex., 10. decembra. — Velika premoč ustašev grozi z napadom na Huertovo postojanko Tampico. Ustaški general Villa je poslal ameriškemur konvultu poročilo, da namerava nastopiti mesto, in da naj bi konzulat vrstil vse izmuznece na varno.

Washington, 10. decembra. — Stanje v Meksiki je v diplomati-

CENE PAKETNE POŠTE BODO ZNIŽANE.

Washington, 9. decembra. — Interstate Commerce Commission (meddržavna trgovska komisija) je odobrila generalnega poštarja Burleson-a predlog za zvišanje teže zavojev za prvi in drugi pas od 20 na 50 funtov, pošiljanje knjig po paketni pošti, in zmanjšanje poštnine v tretjem, četrtem petem in šestem pasu. V vseh pasih, izven prvega in drugega, so se zvišali paketi od 11 do 30 funtov. Ta sprememba pride v pravo moč dne 1. januarja 1914.

Pod drugi pas spada računjevo iz Dulutha in železnega okraja vsa država Minnesota in Wisconsin, mnogo severnega polotoka Michigan in severni del države Iowa.

17 LETNO DEKLE ZARO - ČENO S 25 MOŽMI.

La Grange, Ga., 6. decembra. — Mrs. Gussie Mashburn, 17 let stara, je bila zaročena s 25 moži, trikrat je bila poročena in 22 se je skujalo pri poroki, ker je odgovorila sodniku, ko jo je prašal, če bo moža ljubila in če bo pokorna z — ne. Poročila se je vselej brez da bi bila razporočena. Od ljubincev je dobila mnogo prstanov.

OPICE SE IGRAJO S PEČJO. ZGORIJO.

Indianapolis, Ind., 6. decembra. V Riverside parku je zgorelo deset opic in njih stanovanje, ker so skušale opice ponašati njih oskrbnika kako snazi peč.

Opice so večkrat opazovale kako opravlja njih oskrbnik peč, in zato so odprle vrata do peči in so začele peč opravljanje; peč se je prebrnila in zgorelo je vse skup.

EVROPSKA JAJCA NA TRGU V AMERIKI.

New York, 5. decembra. — Jajca, importirana iz Evrope, so cenjena na tujakšnem trgu kot jajca znežena v Združenih Državah. Zvezni attorney general James C. McReynolds, je naročil nekemu agentu, da je importiral jajca iz mrzlih skladišč v New Yorku, vporabil bo to kot dokaz v nestopu zoper trust, ki kontrolira cene jastvin.

V New York je došlo 6000 zabojev jajc v onem tednu iz Evrope. Mi smo nekoč pisali, da naj bi naši veljaki v starem kraju organizirali kurjevejske zadruge in naj bi pošiljali jajca v Ameriko, ker ni colnine na njih, vendar naši vodje so preozkosrčni za kaj takega.

KRAVA POŽRE DINAMIT LASTNIK TOŽI OKRAJ.

Kellogg, Idaho, 9. decembra. — Farmer N. A. Gilbert toži okraj ne komisarja za \$115, — ker so delavci pustili dinamit pri nekem delu potov, in Gilbertova krava ga je požrla petnajst palic. Kravo je razgnalo.

BOMBA RAZNESE DEL TRGOVINE.

Pittsburg, Pa., 11. decembra. — Neki mož je vrغل bombo pred trgovino s sadjem na Second Avenue v Hazelwood, ki je del mesta Pittsburg. Eksplozija je raznesla prednjo steno trgovine. Policaj Tool je videl nekega moža vrči bombo in je streljal za njim brezspešno.

PLIN USMRTI DVA MOŽA.

Chicago, Ill., 9. decembra. — G. Swanson in njegov sin sta zadušila od plina v njih stanovanju. Neki tretji mož je prišel k življenju s pomočjo pulmotorja.

SCHMIDT-OV OČE BO PRI OBRAVNAVI.

New York, 10. decembra. — Si volasi oče in sestra Rev. Hans Schmidta, ki je priznal umor in raztelesenje Ane Aumuller, sta na poti iz Nemčije v New York in bodo skušala rešiti ga, električnega stola. Pričala bosta, da je bil Schmidt blazen več let.

Schmidtov oče in sestra sta došla včeraj s parnikom v Hoboken in sta se takoj podala v sodišče, kjer je duhovnik v preiskavi. Heinrich Schmidt, oče, je 68 let star. Govoriti neče ničesar o sinovi zadevi. Sestra je bolj zgovorna, vendar ji je oče prepovedal govoriti o zadevi z opazko: "Saj veš, da se je mama povedalo, da ne sme va govoriti o tej stvari."

New York, 11. decembra. — Si volasi oče morileca Hans Schmidta, kateri je prišel iz Nemčije, se je jokaval v sodišču, ker ga Hans ni hotel k sebi. Želel je pa Hans govoriti s sestro, ki je prišla z očetom iz Nemčije. Oče kaplana Schmidta je bil v sodni dvorani, in ko se je pričelo z obravnavo je vstal in šel ven in solze so mu lile po starem obrazu.

Državni pravdnik je navedel, da je bil kaplan Schmidt popolnoma pri zdravi pameti, ko je zaklal in raztelesil svojo ljubico, Ano Aumuller, in ko je nosil dele njenega telesa v reko Hudson. Če bi ne bil zdrave pameti, ne bi napravil bi tak škrlnega načrta za umor in zakritje groznega hrodelstva, katero je izvršil.

Priče, katere so spoznale Ano Aumuller, in drugi, ki so našli dele njenega telesa v reki Hudson, kamor jih je zmetel Hans Schmidt so bile zaslislane, in med vs obravnavo je sedel prejšnji kaplan Schmidt in poslušal izpovedbe kot bi ne bila stvar posebnega pomena za nj.

Njegovi odvetniki so zgrabili vsako najmanjšo točko v izpovedih, da bi dokazali, da je kaplan Schmidt blazen. Na mizi pred Hans Schmidtom je ležal nož in žaga s katerima je razrezal truplo svoje ljubice, katero je najprej one častil, spravlil v materinski stan in potem umoril. Poleg njega bile so krvave prevlake blazin v kateri je ovil dele trupla, in kamenje, s katerim je obežil zavoje predno je spustil dele svoje žrtve iz broda v reko. Vse to ni Schmidta prav nič ganilo, in zanimal se je edino za pričo Ano Hert, prijateljico umorjene Aumuller, katere je izpovedala, da ji je žrtve povedala, da ji je Schmidt obljubil zakon. Ranjka jo je tudi prosila, če bo šla za botro.

PARNIK SE JE POTOPIL V NEW YORŠKEM ZALIVU.

New York, 9. decembra. — Tovorni parnik "Zulia" se je potopil v zalivu v New York v globočino 25 čevljev vode. Škoda bo znašala okoli \$100,000.

Na parnik nalagali so blago, ki je bila namenjeno v južno Ameriko. Pri tem delu se je odrgal jekleni stebel, 18 čevljev dolg, in je predrl tla parnika. Voda je vdrla skozi 6 palecev veliko luknjo v parnik, ki se je začel naglo potapljati, in po sedmih urah je bil parnik v globočini.

TRIJE VTONEJO V REKI V KANADI.

Edmonton, Alta., 9. decembra. Trije mladi možje ki so šli od tukaj severno na lov na kožuhne živali so utonili v Atabaska reki, kjer se je vdrl led. Med njimi je eden z imenom Tom Lesar (Slovenec?).

SOCIJALIST USTRELI DUHOVNA.

Bruselj, Belgija, 6. decembra. Nek socijalist je vstrelil nekega tujakšnega katoliškega duhovna, kateri ni hotel pokopati nekega sodruka, ker je bila pri pogrebu rudača zastava socialistov.

PIJAČA UMORI OTROKE.

New York, 9. decembra. — Pet otrok, ki so bili na nekem svatovanju s stariši, je našlo steklenice v katerih je bilo še nekaj žganja. Otroci so pili žganje in Rosa Alinado, sedem let stara ter njeni poldrugoletni brat sta mrtva, ostali trije so pa v smrtni nevarnosti.

DOBI \$10.000. — ČE SE OŽENI.

Battle Creek, Mich., 6. decembra. — Če se Floyd L. Scott iz Battle Creek, Mich., oženi v teku treh let, dobi od nekega bogatega sorodnika \$10,000.

Scott dela talne preproge, je boječ fant in baje tudi ne spada v razred "fest fantov." Vendar denar je sveta vladar, in zato bo imel najbrže mnogo snubkinj. Radovedni smo, če mu bo katera Slovenka ponudila sree?

SUFRAGETKA PANKHURST IZ JEČE.

London, 9. decembra. — Mrs. Emeline Pankhurst, voditeljica militantnih sufragetk, je zopet na prostem. Odpotovala je v Francijo k njeni hčeri. Ženska je tako slaba radi posta, da so jo nesli na vlak.

CENJENIM ČITATELJEM IN ČITATELJICAM!

Z današnjo številko pričeli smo prinašati izvanredno ganljivo povest.

Za Svobodo in Ljubezen.

Povest je iz balkanskih dogodiljaev in je tako mična, da bo vsakdo z njo gotovo zadovoljen.

Uredništvo.

POLITIČNI VODJA NASTOPI DRŽAVNO JEČO.

Trenton, N. J. 10. decembra. — Louis Knehl, politični vodja v Atlantic City, je nastopil danes enoletno ječo. Obsojen je bil pred enim letom, ker je bil kot član vodovodne komisije združen tudi z neko trdko, ki je prevzela od mesta vodovodna dela.

Knehl se je odpeljal v ječo v svojem avtomobilu.

FRANCIJA NEČE PLAČATI NAPOLEONOV DOLG.

Pariz, 10. decembra. — Civilno nad sodišče ni vgodilo tožbi, gospe Cotton zoper francosko vlado za dolg dvajset milijonov frankov ali štiri milijone dolarjev.

Predniki gospe Cotton, ki so umrli leta 1675, so zapustili svojim naslednikom premoženje. Po dolgi tožbi je Napoleon premoženje zaplenil, in denar je porabil za vojsko. Sodišče se je izreklo, da francoska vlada ni odgovorna kaj je Napoleon delal.

ČASNIK IZHAJA V ŠESTH JEZIKIH.

Gary, Ind., 6. decembra. — A. H. Senko hoče ustreči vsem narodnostim, zato je začel tiskati slovenski (!) dnevnik v šestih jezikih, to je v češčini, hrvaščini, poljščini, slovaščini, italjansčini in angleščini. Sedaj zahtevajo še Srbi in Rusi svoje pravice. Senko je star nad 30 let, vendar kakor kaže ga še ni pamet srečala.

DVA TISOČ LJUDI ZAHTEVA PROHIBICIJO

Washington, 10. decembra. — Pred kapitolom v Washington se je zbralo danes 2000 mož in žensk spadajoči k Anti-Salun ligi in k ženski Kristjanski abstinentni družbi, da demonstrirajo zoper trgovino z opojnimi pijačami. Vsak zborovalec je predložil petico, da se ustava predrugači v toliko, da se prepove po vseh Združenih Državah izdelovanje in prodaja opojnih pijač izven za zakramentske in zdravniške svrhe.

TRI RUDARJI USMRČENI NA MICHIGAN

CITIZENS ALLIANCE KUJE DOBROTE MAJNARJEV DO NEBA. CERKVE KLIČEJO NA POMOČ BOGA ZA PORAZ UNIJE. OSEMURNO DELO GRDA VADA.

Calumet, Mich., 8. decembra. — Nekdo je streljal po noči ob dveh zjutraj v nedeljo v skebsko hranišče, in ustrelil je tri može, ki so prišli na Calumet ze delom. Vsi trije so Angleži.

Do danes je bilo ustreljenih na bakrenem okrožju osem oseb.

Na bakrenem okrožju se vršijo dan za dnem velikanske stavkar-ske parade in vzlic vsem pritisku Citizens Alliance, ki obstoji po naj več iz samih delničarjev bakrenih družb, se držijo stavkarji možato. Družbe so mislile, da bodo z vado osemurnega dela in minimalne plače \$3. — nadan vjeli stavkarje, da se bodo vrnili na delo, vendar stavkarji so toliko dalekovidni, da niso šli v to past, dobro vedo, da bi družbe odvzele to poudubo, če se unija ne bi pripoznala. Na Michigan je glavno vprašanje pripoznanje unije, ker dokler ne bo imela unija v tamkajšnjih rudnikih ničesar govoriti, bo družba ravnala z delavci kakor bo njej drago. Citizens Alliance pošilja v svet letake "Truth," kjer naga-varja stavkarje z "Mr. striker — can we help you?" samo, da bi omehčala bojazljivce. Vendar upaj mo, da so vse te grde nakane zastoj, in da bodo stavkarji s pomočjo svojih bratov, ki jih podpirajo z denarjem, slednje vendar triumfirali. Stavkarji so po večini odločni možje, in niso vzlic skor poluletni borbe s tiranom porabili krivice, ki so se njim godile 7000 čevljev globoko pod zemljo. Kompanije in Citizens Alliance so zastoj pričakovali, da se bodo vsled njih ponudbe vrnili stavkarji na delo, ker možje, vs stavkarji na Michigan hočejo vstrajati dokler ne pripozna kapital njih pravičnih zahtev. Zmaga brez pripoznanja unije ni nobena zmaga, ker kapitalisti bi v tem slučaju kmalu stavkarje izkoristili kot so jih preje, da bi pokrili ogromno zgubo, ki jo imajo vsled stavke. Vsakdo ve, da je življenjski položaj za stavkarje sedaj jako slab, vendar možje ne obupaj te, ker za sužnostjo in pritiskom morajo napočiti boljši dnevi in vladati mora pravica tudi na Michigan. Vse je v vaših rokah, delavci in delavske družine, in če se vsi združite pod prapor W. F. M., ne pomaga niti vladno niti cerkveno mazilo, ampak kapitalist, ki vas je leta in leta izkoriščal, mora pasti, in vi boste slavili zmago na vsej črti. Izkoriščanje je šlo predaleč, vedno ni mogla vladati sužnost na Michigan, kapitalisti vam niso hoteli dati pravice in do štrajka je moralo priti. Sedaj ste na štrajku, zato ostanite

na štrajku dokler ne zmagate pod zastavo W. F. M., in četudi se mori celi mesec po vseh cerkvah za poraz delavcev in za zmago kapitalistov.

Trinidad, Colo., Lastniki premo govnikov so obtožili United Mine Workers, češ, da imajo monopol čez delo v škodo trgovstva, kar krši Shermanovi anti-trust zakon. Organizatorji se iz tega ne stori-jo ničesar, ker če bi jih zvezno sodišče obsodilo v ječo, potem bi to pomenilo kakor bi bila vsaka unija trust.

Brigadir general Shase je zagrozil, da bo vrğel mati Jones v ječo, ker je nevarna agitatorica. Mati Jones bila je vržena v ječo v West Virginiji, vzlic temu pa še deluje povsod za delavske koristi in jo tudi Chase ne bo vgnal.

V splošnem je stavka v Colorado na isti stopinji kot je bila prve dni. Stavkarji ne odnehajo od svojih zahtev, skebov je malo in tudi v Colorado upajo premogarji na popolno zmago.

Duluth, Minn., 11. decembra. — Tony Romeo, organizator W. F. M., se je zgasil v našem uradu in zasleduje rojaka Joe Shuta, kateri baje nagovarja Slovence in Hrvatse v skebstvo. Rojaki ne sedite na tem agentom, četudi vas je po Range danes mnogo hrez dela. V brezdelnost vas je vrğel vse kapitalist, ki dela roka v roko za poraz stavkarjev na Michigan. Na Range so delavci le zato odslovljeni, da je delavski trg preplavljen z brezdelnimi, katere se skuša prisiliti v skebstvo na Michigan. Delavci, ki ste brez dela, ne hodite za delom na Michigan in tudi v Colorado ne. V teh krajih je boj delavstva s kapitalom, in kapital bo poražen, če ne nalovi skebov.

Slovenski delavci, v imenu človeštva, in posebej še v imenu delavstva pridružite se vašim bratom ki se borijo za boljše razmere in za večje pravice. Pomagajte jim z osrčevalnimi dopisi, pomagajte jim finančno. Ne bodite izdajalci svojega stanu, izdajalci tlačenega delavskega razreda. Pomagajte stavkarjem, pomagajte njim ženam, pomagajte nedolžnim otrokom do boljšega kruha, do boljše življenskih razmer, do boljše izobrazbe. Upoštevajte resnice, da je v združenju moč, zato združite fizične, duševne in finančne moči, da porazite vašega skupnega nasprotnika in tlačitelja in da doseže tudi delavstvo enkrat iste pravice, katere mu gre po pravem, božjem in človeškem zakonu.

250 OSEB VTONE VSLED VIHARJA.

Freetown, Zapadna Afrika, 11. decembra. — Hudi tornado je gнал dvajset čolnov s 400 Zamorci ven na morje. Parnik Sentinell je rešil 136 oseb, vsi drugi so potonili. Tornado je napravil mnogo škodo.

FRANCOZI SO ZGUBILI VOJAKE V BOJU.

Pariz, 11. decembra. — Napad na Ain Galaka v notrini države Maroko je stal Francoze dva častnika in dvajset mož. Muri so se srđito bojevali.

RAZPEČAVANJE JESTVIN ZNAŠA TRETJINO CENE.

New York, 5. decembra. — V tem mestu stane razpečavanje jestvin v vrednosti enega dolarja 39 centov. Preiskava je dognala, da stanejo jestvine, ko dospejo v New York na trg, 61 centov, in da vza-me razpečavanje in razvažanje jestvin, ki se kupijo za en dolar, 39 centov.

LAKE SHORE DELAVNICE ODSLOVIJO DELAVCE.

Cleveland, O., 11. decembra. — Collnwood delavnice so dobile ukaz, da odslovijo dne 22. decembra 900 delavcev.

SAMOTNIK UMORJEN HIŠA OPLENJENA.

Louisville, Ky. 9. decembra. — Dr. J. Gaunt penzioniran baptisti duhovnik, je bil umorjen v svoji koči v gozdu blizu tujakš-njegovog truplo je bilo vrženo v potok. Gaunt je bil znan kot bogat in njegova kočja je bila opazana.

DELAVCI SE SNIDEJO V SRCU GORE.

Montreal, Que., 10. decembra. — Delavci so prekopali delavci pre-god goro Mount Royal po katerem bo tekla Canadian Northern železnica. Delavci so kopali od obeh strani in 600 čevljev pod njimi so se snideli. Novi predor bo nad tri milje dolg.

ZA STAVKARSKI SKLAD.

Posilano po N. V. do dne 8. decembra \$180.85.
Prispevek društva sv. Lovrenca 7. S. H. Z., Ely, Minn., po-
sila N. V. \$15.60. Skupaj \$196.45
Posilano naravnost, imena pri-
dana v N. V. — \$696.93. Sku-
pi \$893.38.

POZOR.

Če si imate dobiti slike, posilajte nam sedaj skoraj vse, kar vam nekoč še jih ima za dobiti. Ostale razposiljemo v par tednih. Posilite, če vzamejo cenje, kar vam nekoč še jih ima za dobiti. Posilite, če vzamejo cenje, kar vam nekoč še jih ima za dobiti. Posilite, če vzamejo cenje, kar vam nekoč še jih ima za dobiti.

TEŽKA OPERACIJA.

Dunaj, Avstrija, 7. decembra. — Horaku se je v češki bolnišnici poročila jako težavna operacija. Imela velika Marija Huba, zdravniki so ji že hoteli ro-
zrezati, toda neki dr. Horak, ki je bil nek, pred kratkem umr-
el, kos mesa in ga prišil na
ranjane.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI ZAVETIŠČA V AMERIKI.

IZ NOVE DOMOVINE.

DULUTH.

— Zadužil je delavec Tony Forin pri jeklarni kjer je kopal kanal v naselbini, katero gradi United States Steel korporacija. Delavci so delali dvanaest čevljev globoko in zrušila se je nanj zemlja in ga je podsula. Vzelo je drugim delavcem tri ure predno so ga odkopali mrtvega.

— Mrs. Frances Hallock toži glavne uradnike zavarovalnega bratskega društva United Order of Forester, ker so jo izključili iz društva. Ona dolži glavne uradnike, da so jo zato izključili, ker jim je bila zoperna pri volitvi. Izključena toži za \$10,150. — odškodnine. Za izključenje člana ali članice iz bratskega društva mora biti tehten vzrok.

— Tatovi so vlomili zadnjo nedeljo po noči v trgovino na 709 West Superior Street in so odpeljali cel voz obleke, ur in raznega blaga. O tatovih ni nobenega sledu.

— Stavbeni nadzornik se pritožuje, da se ljudje ne držijo natančno načrtov, katere predložijo, in da bodo imeli vsled tega nekateri stitnosti. Posebno okoli jeklarne je baj več taci, ki se ne držijo povsem stavbenih predpisov.

— Komisar Hicken ima tak nos da vse zavoja. Sedaj je prišel na sled, da je zvezan salun R. Petersona na 623 West Superior Street s hotelom na 613 West Superior Street s podzemskim rovom, in da se je po tej poti mnogo pijače prenosilo in sicer ob prepovedanih urah, in to v steklenicah in v železnicah. Vsled tega je predlagal Hicken, da se ne dovoli Petersonu več pravice prodajati opojne pijače.

— Poslanec C. A. Lindbergh, Little Falls, Minn., namerava kandidirati za guvernerja za državo Minnesota na republikanskem tiketu.

— Žid Abraham H. Fromenson, Philadelphia, Pa., je govoril tukaj pred več sto židi, in je nagovarjal žide, da naj se posvetijo amerištvu in naj vstanorijo svoje naselbine.

— V našem uradu so se zglasili: Rojak Frank Zagar krojaški mojster, iz Joliet, Ill., na trgovskem potovanju na Range.

CHISHOLM.

— Naznanjam vsem članom društva sv. Jožefa št. 30., S. K. J., da se polnoštevilno udeležijo seje 21. decembra točno ob 1 uri popoldan v navadnih prostorih.

Na dnevnem redu imamo volitev društvenih uradnikov za prihodnje leto 1914, in več družnih važnih stvari v razmotrivanje. Ob enem se bode pobirala mesečina za mesec december. Nadalje opozarjam vse one člane, kateri družstvu dolgujejo, da ta mesec vsaki svoj dolg poravnajo, tako da se bode začelo z novim letom s čistim računom, da ne bode treba starega dolga po knjigah mazati. Nadalje opozarjam vse one člane in članice, kateri so ven iz Chisholma, da si preskrbijo v najkrajšem času prestopne liste, da prestopijo h najbližjemu društvu, ki ga bode lahko nadzorovalo v slučaju bolezni.

Na zadnji konvenciji naše S. K. J. v Pittsburg, Pa., se je sprejela centralizacija bolniške podpore da se bode plačevala iz prvih januarjem 1914 bolna podpora direktno iz glavnega urada po \$30.00 na mesec. To je jako dobra ideja za člane J. S. K. J. zatoraj člani ni se vam treba bati, ako prestopite h malemu društvu ali velikemu V slučaju bolezni vam je za gotovo lina podpora.

Nerazumljivo se mi vidi, da protestira društvo Zvon št. 70. J. S. K. J. v Chicago, Ill. Centralizacija je jako dobra ideja. Kaj ni naša sveta dolžnost da pomagamo eden drugemu? Saj smo vsi društveni in Jednotni sobratje, zatoraj je naša dolžnost, da skrbimo tudi za mala društva naše Jednote. Kjer je veliko malih društev pa veliko bolnikov pride društvo v finančne zadrege, potem se ga vse boji, in tako ostane vedno majhno in revno, ki si ne more pomagati. Bogata in velika društva napredujejo s člani in iz blagajno, a mala pa ostanejo vedno na svojem mestu, ker pravi vsaki novi kandidat mar

ELY.

SE VEDNO VLADA NESLOGA.

Toliko let živi naš narod v Ameriki, zato bi se moral zboljšati, vsaj trgovci. Veselje je, ker se narod zaveda, da je vsled tega vsako leto več trgovcev tudi med Slovenci; vendar je pa žalostno ker vlada med njimi še vedno tista grda nevošljivost. Predbivalo se je že večkrat temu ali onemu, da ne zna do tri šteti, in tudi jaz sem prišel do prepričanja v par slučajih, da je menda res tako.

Ne bom kritiziral, da ta ali oni ne razume tega ali onega, saj vemo od kod pridemo vsi, in zato ni noben mnogo boljši kot drugi, ko pridemo v Ameriko, vendar se pa tukaj vsak kolikor toliko izobrazi in amerikanizira. Žalostno pa je da se eni še vedno držijo tistih starih navad, kot so jih imeli ko so prišli sem.

In ta stara navada se mora grajati, da se odpravi izmed nas. In meni je znano pretirano starokrajsko tekmovanje med trgovci. Tako je neki tukajšnji slovenski trgovec, od katerega kupujemo že celih 15 let, hotel vedeti ceno za vrata in okna. Rekel je, da mora biti gradivo in delo prve vrste (A, No 1), in to je tudi dobil po poštini ceni. To se je zgodilo v nekem novem podjetju tukaj; vendar dotični stari trgovec je hitro tekkel k Judu in je kupil nekaka vrata in okna za \$11. — ceneje. Tako je razglašal; pač pa je moziček zatajil, da je kupil slabšeje kakovost kakor (No 2). Kar je on dobil je v razredu (C grade), kar se dobi ceneje kot za \$11. — O temu se je novi podjetnik osebno prepričal in še dva druga moža.

Jasno je toraj, da hoče moziček rojakom škodovati, ne ve pa koliko on računi v svoji trgovini. Ravno iz iste hiše je eden kupil neko stvar za \$5.75. Čez nekaj dni pride nazaj in hoče premeniti za boljše. Dotičnik je podvržen slepariji, ampak ni praktičen in mu je spodletelo. Izrazil se je, da hoče boljše stvar, in da se prvo kupljena v račun vsteje, in sicer je djal, da je plačal za prvo robo \$7.50. Dokazano mu je bilo, da je plačal le \$5.75, torej \$1.75 manj kakor je rekel. Robo je dobil 32 procentov ceneje kot se prodaja drugje, in sedaj je hotel še slepariti. Tako postopanje je nečestno, in skrajni čas je, da držimo vsi Slovenci skup, in to častno, pošteno, da si pomagamo naobratno delavci in trgovci pa bo napredek nas vseh bolj vreden, kot če si nasprotujemo in eden drugega izkoriščamo. Poštenost in odkritost srčnosti naj velja povsod, pa bomo vse drugi moziček kot smo tako v politiki kot na gospodarskem polju. Novi trgovci.

Jakob Petrich tajnik
— Dne 23. novembra je imelo tukajšnje društvo sv. Štefana št. 21 S. H. Z. glavno sejo, in volitev novega odbora za leto 1914 ter so izvoljeni sledeči uradniki:

Martin Zallar predsednik, John Vukanič odprsednik, Joseph La ni prvi tajnik in zastopnik bx 123, Ant. Hren II tajnik, Louis Kmett blagajnik. Nodorniki John Scher ninger, za dve leti, M. Perkovič, J. Manar, St. Zgone za eno leto.

Bolniški odbor: Anton Hren načelnik bx 121, Geo. Rosman M. Perkovič pomočnika.

Zastavonoša Jos. Kočevar, Maršal Rudolf Čampa.

Mnogo se sliši priporočil kje naj ženstvo ostane in kaj naj opravlja. Večina je še vedno zato da naj ostane ženska v kuhinji in pri gospodinjstvu. Kuhinji in gospodinjstvu — drugega pa nič.

Ne trdim, da so ženske za vsaki poklic tudi ne, da niso za drugega kot za v kuhinjo. Če sodimo ženstvo iz ta slabega in ta boljšega stališča, potem moramo presoditi tudi možki spol glede poklicev in pri mnogih možkih priti bi morali do zaključka, da bi moral biti možki lovec in jako malo kmetovalec. Jaz sem mnenja, da si moštvo svoji preveč, in ker je moštvo naravno močnejše kot ženstvo zato si je moštvo okupiralo gotove stvari, kamor nima ženstvo pristopa. Če bi imelo ženstvo iste pravice kot jih ima moštvo, imela bi človeška družba vse drug družabni red. Če premislimo stvar na tanko imajo sufragetke prav, ker nikakor ni to enakopravnost, če ima tisti del človeštva, ki nosi hlače, gotove prednosti pred onim delom človeštva, ki je v krilih. Dokler bo le en del človeške družbe koval zakone in delal red za vso družbo, in danes dela postavne in red le kapitalistični razred, bo vladala krivica.

Opazoval sem nekoliko žensko delo, tu na Chisholm, Minn., zato sem se dotaknil te zadeve.

Možakarji pri mestni upravi so se že parkrat pogovarjali glede ljudske čitalnice, in pri vseh teh razpravah je prišlo do zaključka da je potreba komiteja, kateri naj bi se obrnil na Carnegieja za tišočake za zgradbo čitalniškega poslopja. Noben teh komitejev ni bil uslišan pri kralju jekla. Mogoče se ni znal dovolj pravilno pokloniti, da bi mu vgrajalo.

Prijele so pa ženske stvar v roke brez ozira na Carnegieja in na mestne očete, in odločile so, da se mora čitalnica zgraditi, ker je potrebna, in res delo se je začelo in v kratkem bo poslopje zgotovljeno in bo povsem častno za to mesto. Ženstvo je s tem pokazalo svojo odločnost, pokazalo je, da je vredno večjega upoštevanja kot ga je deležno.

Rudnik Euclid je poplavljal voda, ki curlja skozi zemsko razpoko iz Longyear jezera.

Ogenj je vničil trgovino tvrd ke Božiček & Chrop. Škoda znaša \$2000. — Miši in podgane so krive ognja, ker so bajle glodale ugalice.

— Ogenj je vničil trgovino tvrd ke Božiček & Chrop. Škoda znaša \$2000. — Miši in podgane so krive ognja, ker so bajle glodale ugalice.

— Rudnik Euclid je poplavljal voda, ki curlja skozi zemsko razpoko iz Longyear jezera.

Ogenj je vničil trgovino tvrd ke Božiček & Chrop. Škoda znaša \$2000. — Miši in podgane so krive ognja, ker so bajle glodale ugalice.

ELY.

SE VEDNO VLADA NESLOGA.

Toliko let živi naš narod v Ameriki, zato bi se moral zboljšati, vsaj trgovci. Veselje je, ker se narod zaveda, da je vsled tega vsako leto več trgovcev tudi med Slovenci; vendar je pa žalostno ker vlada med njimi še vedno tista grda nevošljivost. Predbivalo se je že večkrat temu ali onemu, da ne zna do tri šteti, in tudi jaz sem prišel do prepričanja v par slučajih, da je menda res tako.

Ne bom kritiziral, da ta ali oni ne razume tega ali onega, saj vemo od kod pridemo vsi, in zato ni noben mnogo boljši kot drugi, ko pridemo v Ameriko, vendar se pa tukaj vsak kolikor toliko izobrazi in amerikanizira. Žalostno pa je da se eni še vedno držijo tistih starih navad, kot so jih imeli ko so prišli sem.

In ta stara navada se mora grajati, da se odpravi izmed nas. In meni je znano pretirano starokrajsko tekmovanje med trgovci. Tako je neki tukajšnji slovenski trgovec, od katerega kupujemo že celih 15 let, hotel vedeti ceno za vrata in okna. Rekel je, da mora biti gradivo in delo prve vrste (A, No 1), in to je tudi dobil po poštini ceni. To se je zgodilo v nekem novem podjetju tukaj; vendar dotični stari trgovec je hitro tekkel k Judu in je kupil nekaka vrata in okna za \$11. — ceneje. Tako je razglašal; pač pa je moziček zatajil, da je kupil slabšeje kakovost kakor (No 2). Kar je on dobil je v razredu (C grade), kar se dobi ceneje kot za \$11. — O temu se je novi podjetnik osebno prepričal in še dva druga moža.

Jasno je toraj, da hoče moziček rojakom škodovati, ne ve pa koliko on računi v svoji trgovini.

Ravno iz iste hiše je eden kupil neko stvar za \$5.75. Čez nekaj dni pride nazaj in hoče premeniti za boljše. Dotičnik je podvržen slepariji, ampak ni praktičen in mu je spodletelo. Izrazil se je, da hoče boljše stvar, in da se prvo kupljena v račun vsteje, in sicer je djal, da je plačal za prvo robo \$7.50. Dokazano mu je bilo, da je plačal le \$5.75, torej \$1.75 manj kakor je rekel. Robo je dobil 32 procentov ceneje kot se prodaja drugje, in sedaj je hotel še slepariti. Tako postopanje je nečestno, in skrajni čas je, da držimo vsi Slovenci skup, in to častno, pošteno, da si pomagamo naobratno delavci in trgovci pa bo napredek nas vseh bolj vreden, kot če si nasprotujemo in eden drugega izkoriščamo. Poštenost in odkritost srčnosti naj velja povsod, pa bomo vse drugi moziček kot smo tako v politiki kot na gospodarskem polju. Novi trgovci.

Jakob Petrich tajnik
— Dne 23. novembra je imelo tukajšnje društvo sv. Štefana št. 21 S. H. Z. glavno sejo, in volitev novega odbora za leto 1914 ter so izvoljeni sledeči uradniki:

Martin Zallar predsednik, John Vukanič odprsednik, Joseph La ni prvi tajnik in zastopnik bx 123, Ant. Hren II tajnik, Louis Kmett blagajnik. Nodorniki John Scher ninger, za dve leti, M. Perkovič, J. Manar, St. Zgone za eno leto.

Bolniški odbor: Anton Hren načelnik bx 121, Geo. Rosman M. Perkovič pomočnika.

Zastavonoša Jos. Kočevar, Maršal Rudolf Čampa.

Mnogo se sliši priporočil kje naj ženstvo ostane in kaj naj opravlja. Večina je še vedno zato da naj ostane ženska v kuhinji in pri gospodinjstvu. Kuhinji in gospodinjstvu — drugega pa nič.

Ne trdim, da so ženske za vsaki poklic tudi ne, da niso za drugega kot za v kuhinjo. Če sodimo ženstvo iz ta slabega in ta boljšega stališča, potem moramo presoditi tudi možki spol glede poklicev in pri mnogih možkih priti bi morali do zaključka, da bi moral biti možki lovec in jako malo kmetovalec. Jaz sem mnenja, da si moštvo svoji preveč, in ker je moštvo naravno močnejše kot ženstvo zato si je moštvo okupiralo gotove stvari, kamor nima ženstvo pristopa. Če bi imelo ženstvo iste pravice kot jih ima moštvo, imela bi človeška družba vse drug družabni red. Če premislimo stvar na tanko imajo sufragetke prav, ker nikakor ni to enakopravnost, če ima tisti del človeštva, ki nosi hlače, gotove prednosti pred onim delom človeštva, ki je v krilih. Dokler bo le en del človeške družbe koval zakone in delal red za vso družbo, in danes dela postavne in red le kapitalistični razred, bo vladala krivica.

Opazoval sem nekoliko žensko delo, tu na Chisholm, Minn., zato sem se dotaknil te zadeve.

Možakarji pri mestni upravi so se že parkrat pogovarjali glede ljudske čitalnice, in pri vseh teh razpravah je prišlo do zaključka da je potreba komiteja, kateri naj bi se obrnil na Carnegieja za tišočake za zgradbo čitalniškega poslopja. Noben teh komitejev ni bil uslišan pri kralju jekla. Mogoče se ni znal dovolj pravilno pokloniti, da bi mu vgrajalo.

Prijele so pa ženske stvar v roke brez ozira na Carnegieja in na mestne očete, in odločile so, da se mora čitalnica zgraditi, ker je potrebna, in res delo se je začelo in v kratkem bo poslopje zgotovljeno in bo povsem častno za to mesto. Ženstvo je s tem pokazalo svojo odločnost, pokazalo je, da je vredno večjega upoštevanja kot ga je deležno.

Rudnik Euclid je poplavljal voda, ki curlja skozi zemsko razpoko iz Longyear jezera.

Ogenj je vničil trgovino tvrd ke Božiček & Chrop. Škoda znaša \$2000. — Miši in podgane so krive ognja, ker so bajle glodale ugalice.

— Ogenj je vničil trgovino tvrd ke Božiček & Chrop. Škoda znaša \$2000. — Miši in podgane so krive ognja, ker so bajle glodale ugalice.

— Rudnik Euclid je poplavljal voda, ki curlja skozi zemsko razpoko iz Longyear jezera.

Ogenj je vničil trgovino tvrd ke Božiček & Chrop. Škoda znaša \$2000. — Miši in podgane so krive ognja, ker so bajle glodale ugalice.

prostorov in shrambe, za vozove kakor hitro se poravnava z zavarovalno družbo. Poslopje je nekaj dni nazaj zgorelo in bilo je škoda nad \$70.000. —

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

J. Pavlič, Fostoria, Tex. Nam so znani veliki kokošjereci po severnih državah, vendar naročite vi rajše jajca White Leghorns v državi Texas, ker so tamkajšnje pasme boljše za tamkajšno podnebje. Če hočete vam naznanimo tukajšne kurjerece, vendar je boljše če pišete na: "Secretary of State, Austin, Tex." in ga prašate za naslov na "Texas Agricultural College," kjer vam bodo povedali, kateri kurjerec v Texas ima najboljše White Leghorn kurjad.

I. T. Ely, Minn., Kar se tiče vašega vprašanja bomo skušali pozvedeti in v tem predalu odgovoriti. Upam, da ste opazili odgovor na vaše zadnje vprašanje glede ledu na oknah.

NOVICE MED SLOVENC V AMERIKI.

Glas Svobode je postal politični, izhaja v torkah in petkah.

Ustrelil je v Johnston City, Ill., rojak John Jeseničnik rojaka Bernad Jara. Bila sta pijana in stvar se je zgodila v hiši v prepriču. Ustrelil ga je v trebuh in Jare je bil takoj mrtav. Jeseničnik je pobegnil, a prišli so ga še isto noč, in je v luknji. Jare zapušča tukaj dva brata, v domovini pa nesrečno vdovo in sedem sirot. Kaj vse stori pijača, ki vlada Slovence! Eden je mrtav, sedem otrok je brez skrbnika, žena in mati se bo morala boriti za življenje otrok sama, eden je pa v luknji. Grozno, kaj stori alkohol!

Umrla je v Neuburg, O., Ana Perušek, soproga krojača Geo. Peruška, ki je po naselbini znan kot dober domačin in rojak. Nesreča je hotela, da je umrla mlada soproga v starosti 33 let in zapustila mlado in obilno družino 7 nepreskrbljenih otrok, najmlajši en teden star, najstarejši devet let. Silno žalosten prizor se je godil ob mrtvaški postelji rajnice, kajti otrok nikakor niso mogli spraviti od postelje, vedno so pričarovali, da se bo "zbudila" in potolažila majhne reveže. Jok in krič se je razlegal, da je vsakega v srečo pretreslo. Rajnica je bila nad vse dobra in skrbna mati. Ranjka je bila doma iz Grintoveca na Dolenjskem, v Ameriki je bivala 11 let. Bila je članica K. S. K. J. Izrekamo sožalje.

Umrl je v Cleveland, O., rojak Šmajdek za pljučnico v starosti 36 let. Ostala je žena s pet tednov starim otrokom. Ranjki je bil pri neki "zavarovalni" družbi, ki pa sedaj neče ničesar slišati o kakem izplačilu smrtnine. Namesto tolažbe sedel je žalost.

Usmrčen je bil od vlaka rojak Luka Znidarič v Cleveland, O., Ranjki je bil rojen v fari Grahovo pri Cerknici. Vlak je šel nesrečniku čez prsa, ko je hotel preplezati na drugo stran. Zapušča v Minnesoti enega brata, enega pa v West Virginia.

ŽIVČNA BOLEZEN.

Mnogokrat nas napade neki čuden občutek bojazni, katerega si ne moremo razlagati, dasi vemo, da nismo v nobeni nevarnosti. To je navadno posledica kake nerednosti prebavnih organov. V takem slučaju je potrebno celi sestav povse izčistiti. Truplo se mora izsnažiti od nečistih snovi, vendar pa pa paziti, da se ohrani jekost vseh organov. Zelo dobro sredstvo je v tem slučaju grenko vino. Deluje hitro ter daje zadovoljive uspehe v boleznih želodca, jeter in droba, pri nervoznosti in nečisti krvi.

V lekarnah. — Jos. Triner, uvaževalec in izvaževalec. 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. —

Pri nesrečah je navadno treba dobrega linimenta. Trinerjev liniment bi morali imeti vedno pri roki, ker je zelo močan in učinkuje.

E. Joža... kaj pa to, da si spet doma?

Kaj hočeš — v Ljubljani ni bilo dela dobiti.

Ne? Ej, in ti si vendar s tako malim zadovoljen.

Učitelj: Kaj nas uči žalostna usoda angleškega kralja Karla I. Učenec: Da mora človek vedno paziti, da glave ne izgubi.

NAZNA NILO.

Cenjenim rojakom in naročnikom naznanjamo da g. Josip Koshak ni več v zvezi s tiskarno in podjetjem Narodnega Vestnika.

Vse stvari tikajoče se lista, oglasi in naročila za tiskovine in knjige, vse naročnine, plačila, itd. naj se pošilja na Narodni Vestnik 405 West Mich. St. Duluth, Minn. Slovenska tiskovna Družba Narodni Vestnik.

PRIJATELJEM

dobre vinske kapljice na znanje. Sedaj potuje po Minnesoti naš rojak

MICHAEL ŽUGEL

kot edini zastopnik dobroznane

STEVE JAKSE-TOVE VINARNE

iz Saint Helene, Cal., kateri se priporoča rojakom na Rangu, da ga počaste z obilnimi naročili.

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

NAŠI ZASTOPNIKI.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsl, L. Perušek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kočevar, Chisholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatic, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Ant. Brozich, Rauch, Minn.
Frank Prosen, Crosby, Minn.
Frank Kočevar, McKinley, Minn.
Votik & Oman, Rice, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:

Frank Plautz, Calumet, Mich.
Ivan Cotič, South Range, Mich.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Brenc, Waukegan, Ill.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Pucelj, Racine, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.

ILLINOIS:

Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Anthony Motz, So. Chicago, Ill.
John Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavice, Springfield, Ill.

INDIANA:

N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, Mich., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:

Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Mike Strukelj, Johnstown, Pa.
John Brezovec, Conemaugh, Pa.
Anton Klancar, Anona, Pa.
Joseph Yame, Garrett, Pa.
Joseph Hauptman, Darrah, Pa.
Math. Petrich, Cliff Mine, Pa.
Henry Lamuth, Marianna, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:

Karol Baunzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelgar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O.
Frank Guna, Badley, O.

COLORADO:

F. W. Žužek, Leadville, Colo.
John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.
Kajetan Erznožnik, Somerset, Colo.

KANSAS:

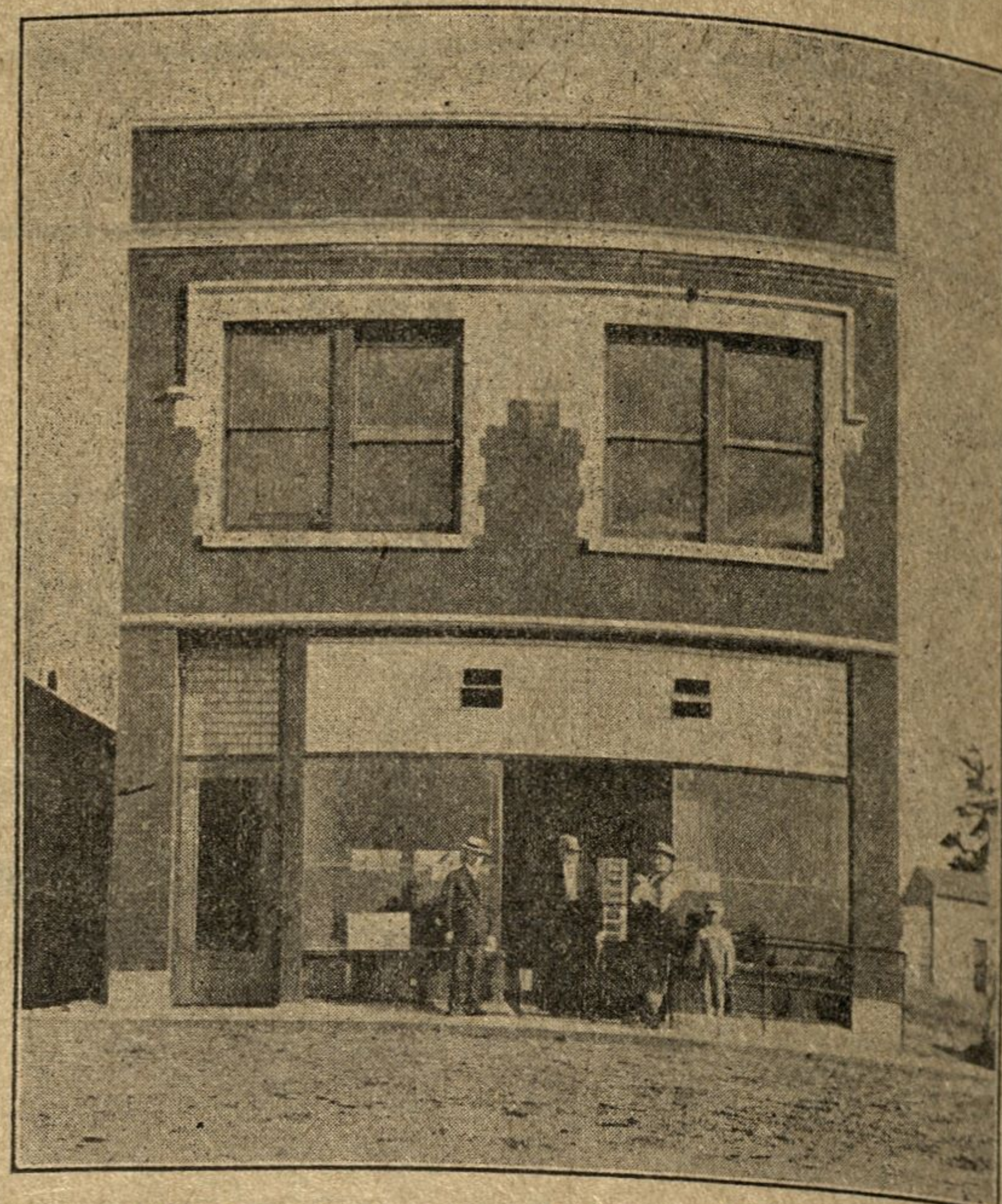
John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Jakob Cukljati, Pittsburg, Pa.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Zagar, Kansas City, Kans.

WYOMING:

F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
Mike Krivec, Sublet, Wyo.
John Globocnik, Diamondville, Wyo.

John Rozich, Wardner, Ida.
Frank Malavashich, Little Falls, N. Y.
G. J. Forenta, Black Diamond, Wash.

Slika kaže trgovsko poslopje iz opeke in cementa v Barrows, Minn.

Delajo tukaj tudi novi šaft 12x18 čevljev. Spomladi se bo kraj mnogo dvignil. Sedaj je čas, da kupite lote. Prodajamo na lahka odplačila.

Iron Range Townsite Co.

TORREY BUILDING

DULUTH, MINN.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

Vari najboljšo in rojakom dobro znano pivo v steklenicah pod imenom „REX“ kakor :: tudi pivo v sodčkih. ::

Math. Kostainshek

upravitelj za Mesaba Range. Virginia, Minn.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjim iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,

slovenska trgovina

BIWABIK, MINN.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELA VSKI

ODŠKODNINSKI ZAKON

ZA DRŽAVO MINNESOTA

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila Kako

Postati Državljan

Cena 15 Centov

“Narodni Vestnik”
National Herald.
Slovenic Semi-Weekly.
Owned and published by the
Slovenian Printing & Publishing Company
a corporation.
Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.
National Herald
Issued every Monday and Thursday; subscription yearly \$2.00
The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest
Rates on application
Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office
Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.
„NARODNI VESTNIK“
Izdaja
Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.
znaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh
Naročnina stane:
Za Ameriko in Canada za celo leto . . . \$2.00
Za Evropo za celo leto . . . \$1.00
Za Evropo za pol leta . . . \$3.00
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Denarne posiljitve in dopisi se naj posiljajo na naslov:
**“Narodni Vestnik”, 405 W. Michigan Street,
Duluth, Minn.**

ALI JE NAPREDEK POTREBEN?

Dokler Bellami-jeva bodoča država še ni ustvarjena, dokler se še na svetu milijonariji in berati, dokler še ne stopi vsak čevljarški vajenec opremljen z akademsko izobrazbo na polje svojega dela, dokler še ni slednji Slovenec v resnici zadovoljen s samim seboj, tako dolgo bo potreben tudi napredek.

Predno govorimo o dejanski potrebi napredka, ga moramo orisati kot naraven zakon. Že samo ob sebi je umljivo, da je vsak zakon potreba, ker bi ga drugače v naravi sploh ne bilo. Že v prejšnjih razpravah smo videli, da je začetkom poljedelstvo napredovalo neprisliljeno, zato je povsem razumljivo in u-mevno, da je človek vsled nagiba prijel vedno za boljše in je toraj tega boljšega moralo biti vedno več, zato imamo za trditve o pri-rodnom zakonu dovolj dokazila. Kakor je sploh vse človeško delo naravno, tako je tudi tisti napredek, katerega je povzročil razum kot tak, naraven zakon. Tako je naravno, da so se razvila znanstva in prirodoslovje, da so se snule države, da imamo danes mogočne stroje in tako dalje. Ta naravni zakon se je namreč uveljavil v človeškem bitju, in se vi-je kakor nit skozi vse splošno življenje člo-veštva.

Potreben je napredek za posameznega človeka, za narod, za državo in zato tudi za veso-ljno človeštvo.

Govorili smo že o teh razpravah, da je bil eden izmed vzrokov napredka — potreba; in zato moramo to podpreti, da je to resnično. Prvi človek se najbrže ni mnogo izpraševal, čemu se je izpopolnjeval, videl je le, da je bolj tako; prežrl pa je poleg, da mu je to z napre-dujočim časom tudi potrebno. Predstavljamo si, da bi Grk še oral z drevesom (z rastlino) in da bi imel še palico za brano, ko je Rimljan že razpenjal peroti svojega orla čez svet. Se-veda je treba tu misliti, da bi se ne razvijal le en narod. Mislite dalje, kako bi izhajali, ako bi ne premišljevali prav nič, temveč pre-pustili vse bogovom. Vsak izboljšek bi izostal, iznašli bi ne bili prav nič, človek bi potrošil polovico svojega dela ob nerodnih predmetih in orodju. Za človeka toraj je bilo na vsak na-čin potrebno, da je priznaval napredek.

To pa ni bilo le tedaj, to velja vesplošno še danes. Se danes lahko poskusimo. Pustimo človeka od rojstva popolnoma zanemarjenega, ne učimo ga — saj uk je vendar že napredek za človeka — prav ničesar, vlijmo mu v dušo zatajenje vsakega osebnega napredka, potem ga pa pridimo gledat čez trideset let. Sami si ga predstavljajte, vstvarite si sami njegovo podobo na zunan in na notranj. Že na temelju, takoj od početka je potreba skrbeti za svoj napredek. Šola je prva podlaga, ki vstvarja vezi človeka d sveta. Uk je prvi napredek, ki ga je doživela duša. In ni li ta potreben? Kdo pa izhaja danes brez temeljnega znanja. Danes pa že več ni dovolj le temeljno znanje; treba je še nadaljnega napredka. Danes mora poz-nati vsak človek državne in politične razme-re in uredbe; zavedati se mora slednji delavec in kmet višine in količine svojega stališča. Kdor ne ve temeljnih znanosti, je danes naj-bolj zlorabljen; kdor se ne briga za nadaljni napredek, isti si ne bo mogel nikdar položaj zboljšati. Kdor ne zna plavati bo vtonil, in za-to je tudi za priprostega človeka napredek iz-ključeno potreben, v večji meri pa tudi za skupine: delavstvo, kmetijstvo, trgovstvo, in druge sloje.

Dandanašnji delavec, ki ne priznava na-predka in ne hodi po njegovih stopinjah, bo jako težko izhajal, bo zlorabljen. Dvajseto sto-letje je stoletje delavskih vprašanj in za ta vprašanja se mora delavec zanimati skupno z drugim probujenim delavstvom. Svet je danda nes tak, da izrablja vsako malenkost, zato bodi prvi napredek delavca, da pristopi k de-lavskim organizacijam na industrijskem in na političnem polju. Organizacija je za dose-go boljših življenjskih razmer absolutno po-trebna in dokler bo slušalo, zaupalo in sledilo delavskim vodjem, toliko časa bo delavstvo zasluženo. Gotovo poznate vsi pripoved o očetu, ki je dal sinovom butaro palice, a jo ni-so zlomili, ko je pa dal sinovom vsako palico iz butare posameznič, so polomili vse. Orga-nizacija je velik napredek za delavstvo, za

to ker se bori organizacija za vse delavce, oziroma v organizaciji združeni delavci se skupno borijo za dosego večjih pravic in bolj-ših razmer. Zato je pa treba med člani organi-zacij odkritosrčnosti, bratstva, treba, da so združeni v tako močno pest, da jo ne more odpreti nobena sila. Delavci, v organizaciji je moč, nepremagljiva moč, z organizacijo na industrijem in političnem polju zamorete doseči vse, zatoraj naj bi se združilo vse de-lavstvo v organizaciji, izbralo naj bi zveste in odkritosrčne voditelje in tem voditeljem naj bi zaupalo in sledilo. Organizacija je temelj napredka, je sredstvo do boljšega zaslužka in boljšega kruha, zato naj bi bil vsak delavec toliko napreden, da bi šel v organizacijo.
(Dalje prihodnjič.).

KOKOVCEV O RAZMERJU MED AV-STRO-OGRSKO IN RUSIJO IN O BALKANU.

Ruski ministerski predsednik Kokovev se je izrazil napram berlinskemu poročeval-cu “Neue Freie Presse” sledeče: Vest o av-strijskem ultimatumu Srbiji me je presenetila. Kakor slišim, so navedli kot vzrok za ta ulti-matum, da ima Srbija namen vdreti preko me-je, ki jo je določila londonska konferenca, v Albanijo in postaviti svet pred izvršeno dej-stvo. Prepričan sem da bi se bila Srbija, če bi bila imela ta namen in če bi jo bile ev-ropske velesile pozvale, da naj ostane v me-jah londonskih sklepov, takoj uklonila. Ko rektno in popustljivo obnašanje, ki je je kaza-la Srbija ves čas balkanske vojne, je jamčilo za to. Spominjam samo, da se je Srbija celo v vprašanju, ki najgloblje zadeva srbske in-terese, v vprašanju dohoda do Jadranskega morja, zadovoljila z ekonomiskim dohodom, kakor ji je to nasvetovala Rusija, ko se je prepričala, da pripisuje Avstro - Ogrska dej-stvu, da se Srbija odpove političnemu doho-du do Jadranskega morja, posebno važnost Avstro - Ogrska bi se bila morala pač tudi to pot obrniti s svojim protestom proti prodi-ranju Srbije v Albanijo do drugih velesil in Srbija bi se bila gotovo uklonila kolek-tivnemu koraku velesil. Tudi to pot bi bila to Rusija Srbiji nasvetovala. Kar pa se tiče zbl-žanja Avstro-Ogrske in Rusije, moram na-glasiti sledeče: V razmerju med Avstro - O-grsko in Rusijo se je ogibati vsakega nepo-trebnega vznemirjanja, treba se je ogibati vsemu, kar bi moglo napeti rusko vladu in rusko javno mnenje. Samo to lahko zatrdim da ima ruska vlada resno voljo živeti z Av-stro - Ogrsko v dobrih odnosih in v jasnem in mirnem razmerju. Dosedanji veleposlanik v Petrogradu, grof Thurn, to lahko potrdi. Tudi med balkansko vojno so si ruski državni-ki prizadevali, da ohranijo dobro razmerje napram Avstro - Ogrski in pokazali smo ce-le v kritičnih terenih, da smo v interesu te-ga razmerja pripravljeni k vsem možnim kon-cesijam. Treba je pibiti tudi dejstvo, da so ves ta čas trajala pogajanja med Avstro - O-grsko in Rusijo. Za ruske državnike ni bilo vselej lahko slediti tej politiki, javno mne-nje v Rusiji ni bilo vedno na njih strani.

Napram poročevalcu “Lokalanzeigerja” se je izrazil Kokovev sledeče: V balkanskih vprašanjih sem optimist. Mislil da bo mogo-če premagati težkoče, ne da bi se ogrozila Ev-ropa, saj se je tudi grško - turško vprašanje rešilo mirno. Kar se tiče albanskega vpraša-nja, je stala ruska politika vedno na stališču, da ne gre majati na londonskih sklepih. Če bi prišla vsaka država z novimi revizijskimi predlogi, bi bilo lahko delo londonske kon-ference ogroženo in v albanskem vprašanju bi ne prišlo nikdar do miru. Sedaj more iti sa-mo za majhne izpremembe in v tem oziru je razveseljivo, da je stavila angleška vlada po-sredovalni predlog, ki ga bodo pač vse velesi-le sprejele. Temelj za mirno rešitev situacije pa je, da delujejo velesile slej kot prej skup-no in da nobena velesila ne dela svoje lastne balkanske pilitike. Mimogrede sta nastopila Avstro - Ogrska in Italija svojo lastno poli-tično pot na Balkanu, pri tem pa sta lahko računali na soglasje Rusije. Ta faza pa je že prestana in evropski koncert deluje slej kot prej skupno

O razmerju med Avstro - Ogrsko in Rusi-jo pravi Kokovev, da je bilo pred tedni, ko je zapustil Rusijo, konstatirati v razmerju znatno zboljšanje. Od tedaj ni izvedel Kokov-ec direktno ničesar, v Parizu pa je v razgo-voru z avstro - ogrskim veleposlanikom Sze-chenyjem konstatiral, da se razmerje nepre-stano boljša.

Kokovev končno naglašja, da Rusija ni-kakor ni podpirala novih srbskih aspiracij v severni Albaniji, tudi ni mogla računati Sr-bija na podporo s strani Rusije.

Rusija tudi ne namerava potegniti iz Nem-čije svojih bančnih terjatev, to pa tem manj, ker se je uvoz v Rusijo tekom zadnjih 10 me-secev zvišal za 130 milijonov proti uvozu lan-skega leta, vsled česar more biti Rusiji le lju-bo, če ostane ta denar v Nemčiji.

BOSENSKE ŽELEZNICE.

Vladna predloga o bosanskih železnicah ni presenetila samo poslanskih krogov ampak tudiširše občinstvo in vsled maglice, s ka-tero se namerava graditi in izpolniti bosan-sko železniško omrežje in zaradi visokih stroš-kov, katerih pri sedanjih draginji na denarnem trgu ne bo mogoče prav lahko pokriti. Naj-bolj pa se javnost jezi nad Ogrsko, ker Maža-

ri stavijo na avstrijski račun tako pretirane zahteve, da si bodo poslanci pač celo predlo-go prav temeljito ogledali, predno jo odobra-ve, ali pa bo treba novih pogajanj, če ostane parlament trd in če hoče odločno varovati pravice tostranske državne polovice.

Kako bodo posamezne proge tekle, o tem so listi poročali že dovolj in tudi odločno povdarjali avstrijsko stališče, kakor ga zahte-vajo sedanje razmere. Ker pa se železnice ne grade za eno leto, ampak ostanejo trajna po-ta prometa in trgovine, zato gotovo ne bo od-več, če pogledam stvar tudi v luči bodočnosti.

Ogrska zahteva zase popolno gospodstvo nad tarifi za večino blaga, ki se izvažja iz Av-strije v Bosno in obratno. Zemljepisna lego da-je Ogrski veliko prednost napram Bosni pred Avstrijo, ker večji del bosanske meje tiči v ogrskem oklepu. Pot iz Budimpešte do Sa-rajeva je znatno krajša kakor pot iz Dunaja do Sarajeva preko Vel. Kaniže ali celo preko Zidanega mosta in zato bodo avstrijski trgo-vci vedno, kadarkoli jih bo prisilila v to po-treba hitrih blagovnih pošiljatev, naravnost primorani dajati ogrski državni železnici le-pe zaslužke iz transitnega prometa, ker pot iz Trsta do Splita in od tam po novo projekto-vani železnici preko Bugojnega do Sarajeva je tako dolga, da pride v poštev le za poši-ljatve, ki niso nujne. Ogrski je toraj dana možnost, obvladati tarife, na vsak način, če dobi tri zveze s Sarajevom ali pa eno, ker krajša in cenejša pot je vedno bolj prilju-bljena kakor dolga.

Dejstvo, da Ogri hočejo ravno rodovitno Posavje in bogati kraj Tuzlanski priklopiti na svoje omrežje na treh straneh, pri Brodu, Šameu in pri Brčki, nam kaže samo Ogrsko trmoglavost in sebičnost, ki tudi svojega so-seda ne pusti živeti, če sama ne more. Od agra-rne Bosne nima agrarna Ogrska prav ničesar pričakovati, ker že zdaj se dobri dve tret-jini blagovnega prometa iz Bosne gibljeta med Avstrijo in Bosno in ne med Ogrsko in Bosno, čeprav pelje najkrajša in najhitrejša pot do Sarajeva preko Budimpešte. Ogrska si pač do-mišlja, da bode z vso svojo okrutno silo, ka-kor jo je morala in jo še mora okusati Hrva-tska na trgovskem polju, tudi Bosno prisili-la svoje težiske predložiti v Budimpešto na-mesto tja, kamor danes vsak ekonomični raz-voj sili, namreč proti morju. Ogri hočejo to-rej po vsi sili naravni gospodarski razvoj Bo-sne in Hercegovine prekiniti in na umeten na-čin napeljati proti Budimpešti, da ohranijo nekaterim židovskim veletržcem z bosanski-mi pridelki tranzitne dobičke. Podpiranje ži-dovstva in domišljava megalomanija, to je iz-raz ogrske prometne politike.

Ker nihče ne more vedeti, kako se bodo parlamentarne razmere razvijale, zato je tre-ba računati z dejstvom, da vlada sama pred-loga o bosanskih železnicah na svojo pest u-veljavi. Mogoče je tudi, da se pokaže državni zbor preveč popustljivega, skratka, mogoče je pač, da predloga postane resnica. Za ta slučaj mora biti avstrijska industrija pač dobro pri-pravljena in položaj ni tako neugoden, ka-kor se zdi na prvi pogled, če hoče avstrijska industrija enkrat delati na svojo pest in polo-žaj bolj izkoristiti, kakor je to storila dose-daj. Bosna je krasna, bogata dežela, ki ima dovolj lesa, dovolj rud in kar je največ vre-dno, veliko število tako močnih vodnih sil, da industrija lahko sledi železnicam, če že iz-strategičnih ozirov železnice ne morejo veza-ti le trgovsko važnih krajev. Seveda se za vodne sile mnogo bolj zanimajo Nemci iz raj-ha kakor pa avstrijci in so tudi že mnogo važ-nih postojank spravili v svojo last. Če pa se hoče avstrijska industrija zbuditi iz svoje letargije in delati, potem še ni prepozno, in še vedno je čas ustvariti v Bosni važno sre-dišče industrije, ki bi lahka zavladalo po ce-lem Balkanu. Seveda, če naši industrijci in naš kapital hoče za veke ostati pri aksijomu, da je in mora ostati središče avstrijske indu-strije na Češkem in v Nižji Avstriji oziroma na Dunaju, potem bo težko prišla na svoj račun. Ako pa hoče iti kapital za zaslužkom v Bosni potem se mogoče zgodi, da bodo ravno tiste železnice, ki se zdaj grade v prilog Ogrski avstrijski industriji dale možnost tudi Južno Ogrsko s svojimi izdelki prevladati. Pod tem vidikom bodo tudi železnica Split — Sarajevo dobila vse drugačno vlogo nego se ji pripi-suje danes, ker ne bo služila samo kot prit-utež pretiranim ogrskim tarifnim zahtevam, ampak bo potem, ko se zgradi zveza preko Vardišta ali pa preko Uvea do Srbije, našim podjetnikom nudila lepo priliko, nemški in la-ški konkurenci na Balkanu prav izdatno sto-piti nasproti. Bati se je pa, da bo naše pod-jetništvo tudi sedaj zamudilo ugodno priliko in bo čakalo kakor po navadi na pomoč od zgoraj, dokler ne bodo nemške trvdke trdno sedele tam, kjer je bil prostor pripravljen za nas, in nam milostno delile ubožnih drobtin z bogato obložene mize.

Kaj je težjega na svetu nego dati slovo lepim sanjam, ki jih je sanjalo sree leta in leta v mameči sladkosti? Kaj je težjega v živ-jenju nego odpovedati se upanju na lepo in jasno, morda celo na blestečo prihodnost? Odpirajo sreče se že vrata, zre že od daleč za-čudeno oko prve žarke čudovite lepote, kral-jujoče za skrivnostnimi onimi vrati kakor na prestolu nebeškem; a nenadoma, glej, zapre sovražna roka pot in vrata, hipoma umre vsa prelestna sanjska lepota, umre vse sladko u-panje v vzradoščenem sreč. Kje je sree, ki bi ne vzdrhtelo od boli v takem hipu?

Fr. Ks. Meško, Na Poljani.

AUSTRO-AMERICANA
PAROBRODNA DRUŽBA.
Direktna črta med New Yorkom in
Avstro-Ogrsko.
Nizke cene. — Dobra postrežba
Električna razsvetljava. — Dobr
kuhinja. — Vino brezplačno.
Kabine III. razreda na parobrodih
KAISER FRANZ JOSEPH I.
in
MARTHA WASHINGTON.
Na ladjah se govore vsi avstrijski
jezikl.
Družbini parobrodi na 2 vijaka:
KAISER FRANZ JOSEF I.,
MARTHA WASHINGTON,
LAURA, ALICE,
ARGENTINA, OCEANIA.
Novi parobrodi se grade.
Za vsa nadaljna pojasnil se
obrne na glavni zastop:
PHELPS BROS. & CO., General Agents,
2 Washington St., New York,
ali za njih pooblašcene zastopnike
Zedinjenih državah in Canadi

LOXOL
PAIN-EXPELLER
Reg. U.S. Pat. Off.
49% ALCOHOL
F. A. RICHTER & Co.
NEW YORK
— A —
REMEDY FOR
RHEUMATISM
GOUT, NEURALGIA,
LUMBAGO, COLDS,
PAIN, SACHACHE,
SPRAINS &c.

DR. RICHTER'S
Pain Expeller
Prežene bolečine revmatizma, po-
grijo ali trganje po čeljustih, nevra-
lečine in trdosti v členih in mišicah,
Izvrstno zdravilo, če se kak člen izpa-
ne, za hromost ter odrnenja. Hiti-
o zdravi prehlajenje, gripo, boleti
in nahod. Zabrani vnetje pljuč in
ščanje v prsih.
Ozdravi glavobol in zobobol.
4—5 kapljic v kozarcu vode je iz-
vrstno sredstvo za grgranje v sluzni-
vnetja grla.
Če se užije (4 kaplje v kozarcu
de) je izvrstno zoper krč v želodcu in
neprebravljisti.
Pristni expeller pride v zavoju, ki
kakor ga kaže slika.
PAZITE NA NIČVREDNE
PONAREDBE.
25 in 50 centov steklenica v lekarnah
F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET
NEW YORK.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini
in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le
GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljše, da
se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri
: : : : : vse hitro in točno odredi. : : : : :

Frank Sakser
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
„NARODNI VESTNIK“
405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.

Izdaja največji slovenski dvotednik
„NARODNI VESTNIK“

Naročnina za Ameriko:

Za celo leto 2.00
za pol leta 1.00

Za Evropo in Canado:

Za celo leto \$3.00
za pol leta 1.50

**METIJSKI KOLEDAR ZA
MESEC DECEMBER.**

ŠTIRI NAČINI MLEKARSTVA.

druge, vendar ravno iste krave in preskušanje je delalo na isti zemlji. Te razlike so pa tako važne, da jih je potreba vpoštevati, ker slednjič je tudi pri farmerstvu glavno vprašanje, da se dobi iz krav kolikor mogoče več mleka in, da se pridrži zemlji kolikor mogoče več rodovitnosti.

Pridelki po vsakem teh štirih načinov kmetovanja se vrstijo po letih tako le:

1. način — Turšicia, oves, turšicia, oves, timoti, pašnik, pašnik, pašnik.
2. način — Turšicia, turšicia, turšicia, oves, detelja, detelja in timoti, pašnik, pašnik.
3. način — Turšicia, turšicia, turšicia, oves, detelja, lucerna (alfalfa), pašnik, pašnik.

Mali oglasnik.

ROJAKINJE POZOR
LEPA PRILIKA

CONRAD & HARD **POGREBNI**
KONCESIONERNA MAZILCA. Wa
NIKA
 kegan, III. Tel. st. 95. Priporočamo
 Slovincem in Hrvatom. Vozovi za
 grebe in svatbe vedno na razpolo

Dobil sem
Washingtona
svoja zdravila s
rično številko

ko zrastejo moškim v 6. tednih kras-
brki popolnoma. Revmatizem v ro-
v nogah ter križah v 8. dneh po-
noma ozdravim; kurja očesa, brada-
ce, potne noge in ozeblina se popo-
ma odstranijo. Da je to resnica, ja-
čim s \$500. Pišite po cenik, katere-
posljem zastojn. — JAKOB WAHCH,
1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

UVAŽALEC IN IZVAŽALEC,
1333-1339 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

CHTER'S
xpelle
ine revmatizmu, se
o željnosti. Opije
ti v čenih in n
če se kak čen so
der odgreva. Če
nje, gripo, kalet
ani vnetje plju
obol in zobobol.
v kozaren vode
za gutanje v zob
4 kaplje v kozar
zoper krč v zob
eller pride v zavij
alika.
NA NEVREDNE
KAREDBE.
steklenia v lekarn
ichter & Co
HINGTON STREET
NEW YORK.

ETO
omovini
noma le
ljše, da
kateri
:
ser
N. Y.
ELAND, O.

RUŽBA
NIK
I, MINN.
ednik
NIK
:
00
00
:
00
50

UMNO KLETARSTVO.

Kako ravnati s črnim vinom?

(Dalje).

(2) Zdrozgalica se napolni v sode ali v nalaše zato napravljene vrstne kadi, in sicer naj v obojih vrstah za dobro ped praznega prostora. Na sod ali kad se nastavi zrela pilika, da ne more kisik iz zraka v sod, in da se vrši vrenje v zaprti posodi. Kakor pri belem vinu pazi se naj tudi pri črnini, da ima med vrenjem od 60 do 70 stopinj Fahrenheit toplote. Pri vrenju se zdrozgalica vzdigne, zato bi vtegnila kakošna jagoda ali meh se stlačil v vrelo piliko ali v vrelo cev, ter bi tako zadelala izhod ogljenčeve kisline iz sode ali kadi. V sodu pod cevjo ali piliko bo toraj treba pritrditi mrežico, da ne bo mogla drozga v cev ali piliko, poleg tega je pa med vrenjem paziti, če uhaja ogljenčeva kislina v mehureh skozi vodo ali ne. Sod ali kad, ki se misli rabiti za te svrhe, naj ima vrata da se drozga lože notri in ven spravi; najboljšo se pa nalaše zato napravljene cevi.

(3) Vpraša se sedaj koliko časa naj vsa zdrozgalica skupaj vre in kedaj naj se loči most od tropin? To vprašanje je jako važno. Delj časa bo most na tropinah, bolj črno bo vino pa tudi bolj trpko, bolj leseno, vendar pa zadostuje pri večini popolnoma črnih grozdjih v južnih krajih, da je most na tropinah teden dni, da bo dovolj črno vino. V severnejših krajih pa to navadno ni dovolj, zato kar nimajo mehi tako močno harvilo kot v južnih, in zato je treba pustiti most na mehilih dalje časa, mogoče dalje kakor se vrenje vrši, da bo vino dovolj črno. Po končanem burnem vrenju se most pretoči, tropine se pa sprešajo. V sod se dene mesto vrele cevi pilika, kakor pri belem vinu, s pavolo na tlačeno cevjo.

Razni kraji in razna trsna plemen določujejo koliko časa je najboljši imeti most na tropinah, in to se mora najti s poskušnjo.

Nepopolno vrenje.

Če se z mostom tako ravna kakor smo zgoraj sedaj razpravljali, vršilo se bo vrenje burno in popolno.

Ako most po več dni ne začne vreti in ako se vrenje počasi vrši skozi več tednov, ako poneha in začne zopet vreti, so temu krivi različni razlogi vsled katerih kvasne glivice ne morejo živeti. Že pri vrenju mosta smo o teh razlogih govorili, in zato nam je sedaj treba preiskati vzroke, zakaj se vrenje ne vrši. Krivi temu so različni razlogi.

(1) Ako je most prehladen in nima 40 stopinj Fahrenheit toplote bo vrenje počasno. Tu je toraj ena krivda nepopolnega vrenja, namreč premajhna toplota, in temu se zamore od pomoči, in pripraviti most do hitrega vrenja z ogrevanjem, s kurjavo.

(2) Če se je most nalil v žveplane sode ne bo rad vrel, zato naj se vsak sod pred napolnjenjem z mostom dobro z vodo splahne, oziroma, če je most že v močno žveplanem sodu naj se pretoči v sod, ki je razkužen žvepla s pomivanjem z vodo.

(3) Če ima most nad 20 odstotkov kisline tudi ne bo vrel, ker preobila kislina pokonča kvasne glive. Tako kislih vin je jako malo.

(4) Ako je most presladek se bo prvo vrenje burno vršilo, kakor hitro se bo pa iz sladkorja napravilo mnogo alkohola, bo vrenje po nehalo. Pri sladkem mostu je paziti, da se vrenje preveč ne segreje, sicer bo preburno. V takih slučajih je pokriti sode s kocami, ki se namočijo večkrat v vodo.

(Dalje prihodnjije.)

(Nadaljevanje iz 3. strani.)

ves hrup, ki so ga vzdignili avstrijski Lahi, Lahi iz kraljestva in tudi en del Nemcev, še vedno niso odnehali in še vedno na tihem rogovili in skušajo doseči za svoje brate iz kraljestva v Avstriji iste pravice kot jih imajo avstrijski državljani. — Pred kratkim časom je bil na Dunaju tržaški namestnik princ Hohenlohe. Mnil se je delj časa tudi v parlamentu, kjer je konferiral s poslancema Bugattom in Pittonijem. Laški krogi sa razširili takoj vest, da je veljala ta konferenca namestnikovim protiregionalskim dekretom, škis.

glede katerih so nameravali vložiti laški poslanci v delegacijah ostro interpelacijo. Sedaj pa so si Lahi premislili in ne bodo vložili interpelacije. Koliko je na tem resnice ni za gotovo znano. Res pa je, da je konferiral namestnik princ Hohenlohe z dr. Bugattom pred vsem o razmerah v goriskem zboru.

Nasilen človek. Dne 18 m. m. je finančni stražnik v Puto franco v Trstu ustavil težaka Ivana Zoticicha, ki se je, nabasan z nekim blagom, skušal skozi omrežna vrata zmuzati na prosto. Mož pa je postal nasilen in ga je stražnik vlekkel s seboj do blizustojčega stranišča kjer bi se bila lahko zgedila kakšna nesreča. Pa je prišel pravčasno mimo policist, ki je moža ukrotil, konstatiral, da ima s seboj posušenega grozdja in ga odvedel v zapor.

RAZNOTEROSTI.

Koliko poljubov sme zahtevati soproga od svojega moža? Na to vprašanje je moralo pred kratkim odgovoriti sodišče v Antverpah. Soproga bogatega tovarnarja je tožila svojega soproga, ker ji ne da zadosti poljubov. Soprog se je zagovarjal s tem, da mu je soproga vsled prevelikih zahtev zagnusila poljubovanje. Na to so poklicali izvedence, ki je izjavil: Zakonito je težko določiti, koliko poljubov mora mož dati ženi. Za normo pa se mora smatrati sledeče: Mlada novoporočena se poljubujeta v prvih osmih tednih svojega zakona tridesetkrat na dan. Potem skozi pol leta po petindvajsetkrat — in od tedaj naprej daja število poljubov. Po treh letih poljubi most svojo ženo kvečjemu trikrat na dan. Več ne sme žena zahtevati, toda od tega ima pravico. Tovarnar je izjavil, da je pripravljen svojo ženo trikrat poljubiti — in s tem je bil proces končan.

Roparski napadi na ruskem Poljskem. Iz Petrograda poročajo. Pri Kieleh so roparji napadli poštni voz, ustrelili enega potnika ter tri težko ranili. Oropali so potnike ter pobegnili. Toka napadi se v tem kraju pogostoma vrše. Meseca oktobra je bilo enajst potnikov umorjenih.

Smešnice.

izvedel, da morajo katehetje po škofovem navodilu v šoli dijake poučevati o spolnih vprašanjih. Gospod Butara, oče nadebudnega tretješolca, je bil mnenja, da katehet vendar ni pravi mož za tako delikatno nalogo in je sklenil, da odvrne pretečo nevarnost s tem, da sam prevzame to nalogo.

Po večerji je poklical sina v svojo sobo in po kratkem uvodu nežnočutno rekel:

Kakor sem slišal, so v šoli začeli vam odgrinjati skrivnosti življenja. To se pravi, začeli so vam razlagati skrivnosti spolnega življenja. Ali je res?

Da, ata, je odgovoril tretješollec, kaj bi pa rad od teh skrivnosti izvedel?

Tomaž Maršal, pozneje podpredsednik Združenih držav, je kot mlad advokat pri sodišču tako vro čekrno nastopil, da ga je sodnik obsodil na deset dolarjev globe.

„Ne morem plačati,“ je izjavil Tomaž Maršal, „nimam denarja.“

„Izposodite si denar od katkega prijatelja,“ je menil sodnik.

„Gospod sodnik, vi ste moj edini prijatelj, bodite...“

„Črtajte globo,“ je sodnik hitro zaukazal pisarju, „država laglje utрпи 10 dolarjev kakor jaz.“

Sodnik: Kako ste mogli tožitelju reči, da je pitan vol?

Toženeec: Zato, ker ga poznam, saj je moj pravi brat.

Ječar: Kaj ste že zopet tu? a?

Obsojenec: Oh, pa zda' čisto po nedolžnem. Na sveti večer sem svinec vlival....

Ječar: In kaj se je zgodilo?

Obsojenec: Same krone so se naredile in zato so me zaprli.

Prvi šolski dan vpraša učitelj, kdo zined solarčekve zna šteti. Pepček dvigne edini roko in šteje: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, mond, škis.

IŠČEM

svojega brata Franka Reims. Prosim rojake, če ve kdo za njega, naj mi naznani njegov naslov, ali pa se naj sam oglasi.

Louis Reims bx 63
New Duluth, Minn.

A Headliner
The star act on every Bill (of fare) is an
OLD I. W. HARPER WHISKEY
highball, if you want the best, order this grand old Kentucky brand.
Na prodaj pri:
Louis Larson, Ely, Minn.
John Gouže, Frank Veranth,

VARNOST!
Skrb, s katero se vodi Bank of Sheboygan, jamči trdnost in moč. Koristi vlagateljem in varnost njih vlog je prva skrb naših ravnanj in v uradnikov.
Mi Vas vabimo, da zberete naše banko za vaše vloge.
Prometovanje 3,000,000
BANK of SHEBOYGAN
A ROLL OF HONOR BANK
3% INTEREST PAID ON SAVINGS 3%

NOVA SLOVENSKA NASELBINA

v Wisconsinu, prvi poljedelski državi ameriške Unije.

Med vsemi državami prostrane republike zavzema Wisconsin najodličnejše mesto, kar se tiče poljedelstva, živinoreje in sadjereje. V nobeni drugi državi ne živi farmer v tako ugodnih razmerah, kot ravno v tej napredni državi, katera tudi v mrisčem drugem nadkriljuje ostale svoje sestre. Wisconsin je država, katera po svojem zdravem podnebnju, po svojih čistih, hladnih vodah, po svojih krasnih jezerih, po svojih bogatih lovišnih itd., najbolj prija našim ljudem. Zato pa je tudi v državi Wisconsin toliko slovenskih farmerskih naselbin, kot v nobeni drugi državi Unije. Ljudje se trumoma naseljujejo na farme, ker vedo, da je le na farmah njih bodočnost in ker jih razumtega k temu takorekoč silijo že skoro neznosne delavske razmere po mestih (splošna draginja, vedna nevarnost brezposelnosti, slabe plače, naporno in nezdruženo delo po smrdljivih tovarnah itd.).

Kar je bilo dobre farmerske zemlje, dostopne doslej Slovence, se je vsled kričee judovske reklame od strani raznih zemljiških agentov v drugih državah večinoma že vsa razprodala, tako da je sedaj to, kar se ponuja zemlje le bolj dvomljive kakovosti in manjše vrednosti.

Wisconsin pa je obsežna dežela in še daleč ne tako obljudena in naseljena, kakor bi po svojih naravnih prednostih pred drugimi državami lahko bila. V Wisconsinu se je dobi dobra zemlja; vendar Slovence doslej ni bila na ponudbo, pač pa drugim Slovanom, v prvi vrsti podjetnim Cehom, ki so priznana najboljši poljedelci med vsemi Slovani. Kjer se naseli razboriti Čeh, je to že samoobsebi zadosten dokaz, da zemlja tam ni slaba! —

Podpisani naselbinski družbi se je po dolgem prizadevanju posrečilo, da je dobila edino zastopništvo v svrhu razprodaje te izvrstne farmerske zemlje med Slovence.

Ne bomo hvalili naše zemlje, kakor hvalijo svojo na vse pretege razni čigajski špekulanti agentje; — kajti stojimo na stališču, da se vsaka dobra stvar samo hvali, — pač pa vam priporočamo le, da nam pišete še danes po natančen sloveski, bogato ilustrirani popis zemlje z dotičnim zemljevidom, ki ga na zahtevo pošljemo vsakemu brezplačno. V tem popisu najdete vse, kar želite zvedeti o zemlji, ki jo hočete kupiti.

Ta farmerska zemlja se bo po 31. decembru takoj podražila. Pišite nam še danes in mi vam drage volje damo vsa potrebna pojasnila o tej novi slovenski naselbini.

Slovenska Naselbinska Družba,
198 First Ave., Milwaukee, Wis.
(Adv.)

After the day's work
Hammm's BEER
makes the evening meal a pleasure.
Theo. Hamm Brewing Company
ST. PAUL MINN.

DRUŠTVENI OGLASNIK.

Društvo sv. Franciška st. 1027, Borštarije (Catholic Order of Foresters) v Ely Minn., je mislilo razmere dopuščajo, da zamore poleg slovenskih Jednot vzdrževati še eno Jednoto, bi moral postati član našega društva, kjer bi se marsikaj lepšega naučili. Borštarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak nauči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Franciška obreduje popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. — Pri nas se lahko zavežete za bolnišniško podporo po \$20.00 na mesec in za posmrtnino \$500.00, \$1000.00 ali \$2000.00. Vsak se vrže vsako četrtro nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 8. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na: Paul Birkovick, C. R., Joseph Schweiger, V. R., John Matkovich, R. S., Jacob Skala, F. S., John Gouže, T. K., John Tomelich, S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, J. S. K. J., na Ely, Minn., je najstarejše slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote na Ely, Minn. Redne seje društva se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Skala-tovi dvorani, ob 2. uri popoldne. — Društvo vpludno vabi za pristop Slovence, Zavarujejo se lahko za smrtnino od \$500.00 do \$1000.00 za bolnišniško podporo do \$420.00, za izgubo roke ali noge \$400.00, za izgubo leve roke ali noge ali ene roke in ene noge \$800.00, za izgubo enega očesa \$200.00 in obeh oces \$800.00. Ravno tako se plača popolna podpora \$500.00 za popolno onemoglost vsled kakršnekolik ponesrečbe. — Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnin. — Rojaki, ki se družijo s seboj, si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno s K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako, da se za vaše podpore lahko popolnoma za nesete. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na sledeče odbornike: Joseph Spreitzer, Box 974, predsednik; Jos. J. Feshell, Box 165, tajnik; Chas. Mer-vich, Box 77, zastopnik.

Društvo sv. Petra Zveze, v Eveleth, Minn. — To društvo spada pod Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumet, Minn. Redne seje društva se vršijo vsako četrtro nedeljo v mesecu v Elks Hall, ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristop Slovence in Hrvate. Slovensko-Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto \$800.00 smrtnine, ter plačuje: za izgubo ene roke za pestjo \$300.00, za izgubo ene noge pod členkom \$300.00, za eno oko \$150, za izgubo polovico stopala na eni nogi \$150.00, za izgubo treh prstov na eni roki \$1500.00, za izgubo palca \$100.00; za vsaki drugi izgubljeni prst \$50.00; za izgubo prsta do stopala na nogi \$50.00. Član si lahko izplača, ki se mora podvreči operaciji za kilo dobi \$50.00 podpore; za posmrtno udov, ki se mora podvreči operaciji vsaki nekoliko podpore. Žene, ki spadajo k društvu, dobi pri porodu \$10.00 podpore, slednje prirožiti morajo zdravstveno sprave; za izgubo obeh rok \$800.00; za izgubo obeh nog \$800; za izgubo obeh oces \$800.00. Na noyo pristopni član ne dobi za prvo tri mesece v slučaju notranje bolezni nič podpore, a če se ponesreči na katerikoli način pri delu, dobi za podporo od prvega dne ponesrečbe. Društvo plačuje \$20.00 bolniške podpore na mesec, po preteku šest mesecev prezame Zveza bolnega lada za izplačilo podpore za dobo enega leta po \$20 na mesec. Podpora se izplačuje vsako četrtro nedeljo v mesecu v Elks Hall, Rojaki! Pristopajte, pridno k temu društvu, k Slovensko-Hrvatski Zvezi, kajti sigurni ste, da vam bo društvo, kakor tudi Zveza, natančno izplačala podporo ob času bolezni, v slučaju smrti pa smrtnino vašim dedičem. Ako se hoče kdo kaj izplačati, posvetovati obne naj se do odbornikov, ki so: Frank Kochevar, predsednik; Frank Fony, podpredsednik; Frank Leitch, tajnik; Frank Frobek, II. tajnik; Frank Bozich, blagajnik. Bolniški obiskovalci: za mesto in Adams Station; John Shutte; za Spruce Location; John Lukanc; za Fayal Location; Frank Jarc.

Društvo sv. Janeza Krstnika st. 112, J. S. K. J., v Kittzwille, (Hibbing), Minn., vabi rojake Slovence za obilen pristop. Redne mesečne seje se vrše vsako prvo nedeljo po dvajsetem v mesecu in sicer v prostorih M. Chermugelna, Kittzwille, Minn., ob 2. uri popoldne. Pri svojih sejah je sklenilo društvo, da plačuje članom, opravičnim do podpore, 80c na dan, ali \$24.00 na mesec. — Odborniki: Frank Gornik, predsednik; Anne Divick, podpredsednik; Martin Chermugel, Box 599, I. tajnik; Mich. Skrbenc, II. tajnik; Marko Majerica, blagajnik; Andro Ožanič, zastopnik; Gospodski odbor: John Videgar, načelnik; Frank Koz-Blaž Gorše, načelnik; Jozef Mihelič, ličar in John Mohor, Bolniški odbor; — Dane Smolčić, redar.

ADRESAR SLOVENSКИH TRGOVIN. MINNESOTA

FRANK VERANTH, Ely, Minn., se rojakom za naročila trdga in mehkega premoga. Naročite pravčasno, da boste imeli kadar rabite.

HELO PRIJATELJ! Kadar si želite maček, oglasi se v gostilni "Pri mačku" (Anchor Bar) na 111—3. Ave. Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

JOSIP INTIHAR, slovenski zidar, rojakom v Eveleth in okolici za razna stavbna dela, bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih cenah. **JOSIP INTIHAR**, 206 Monroe St., Eveleth, Minn.

MATH. VIDAS slovenska trgovin. na Conjenim rojakom in slovenskim gospodinjaj iz mesta Biwabik in okolice priporočam svojo togo urejeno in bogato založeno **GROČEJSKO TRGOVINO**. V zalogi imam občeznana "Cremo" moko; dalje prodajem krmo za živino, kakor: oves, koruza, mrvce in slamo. Cene znamenito postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. Za mnogobrojen obisk in naklonjenost sem vpludno priporočam **Math. Vidas**, slovenski trgovec, Biwabik, Minn.

JOHN TERAN KROJAČ Ely Minn. se priporočam vsem Slovence in Slovanom za izdelovanje možkih oblek in površnikov. Čistim in popravljam tudi moške in ženske obleke. Vse po zelo nizkih cenah. Za delo jamčim vsakemu, da bude za dovoljen.

JOHN BARTOL, Chisholm, Minn., **GROČEJSKA PRODAJALNA**. Najstarejši slovenski trgovec v Minnesoti. Prihranim vam denar na vseh potrebščinah. Prepričajte se!

JOSIP SELIŠKAR ELY, MINN., poroča rojakom za obilen obisk **GO-STILNE**, kjer ima vedno na razpolago dobro pljačo, istotako tudi lepa prenočišča. — Priporočam se tudi rojakom za vsakovrstna stavbinska dela, katera izvršuje ceno in dobro.

MIKE DANCULOVICH gostilničar, 529 W. Michigan St., Duluth, Minn., priporočam Slovence in Hrvate svojo dobroznano in z najboljšimi pljačami in smokami založeno gostilno, katero vodi pod imenom

SLAVENSKI SALOON v obilni poset. Rojaki dobe lahko tudi gorika jedila, kar je velike vrednosti posebno za potnike, ki potujejo skozi Duluth. Držimo se gesla: Svoji k svojim!

KADAR RABIS zimsko obleko, ne v trgovini Jos. Sekula na Aurora, Minn., kjer obiši veliko zalogo vsakovrstnih oblek po najnižji ceni. Vsakdo naj se prepriča, predno kupi kje drugje. Cene nizke.

HARMONIKE — Delam in popravljam vsakojake harmonike in se priporočam rojakom za naročila. — **Andrej Gale**, Box 19, Seward, Duluth, Minn.

LJUBO BOGICEVICH, 15 Sell Building, Duluth, Minn., priporočam se Slovanom in Hrvatom za izvrševanje popoblasti, kupnih pogodb, vlačijskih profenit itd. Posreduje pri družbah v slučaju poškodb.

IGNAC HOČEVAR 312 Jackson St., Aurora, Minn., se priporočam Slovence in Hrvatom v mnogobrojen poset gostilne, kjer toči vedno sveže pivo, ter prodaja dobra vino in likerje. Posebno se pa priporočam potujočim skozi Aurora, da ga posetijo, ter bodo dobro postreženi.

MARKO MAROLT, gostilničar, Minn., se priporočam rojakom Slovence in bratom Hrvatom v mnogobrojen obisk gostilne, v kateri je vedno dobri sveže pivo, dobro vino in razne likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

MICHIGAN

PETER MADRONICH SLOVEN-VATSKI POGREBNIK, 416—6th St., Calumet, Mich. Se priporočam cenj. rojakom. Tel.: Res. 313; Livery 185.

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NOTAR, Range, Mich., se priporočam Slovence in Hrvatom za izvrševanje raznih zadev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH, SOUTH RANGE, Mich. Največja trgovina v Gornjem Michiganu z **DOMACIM VINOM** in **TRPOVINOCEM**. Prodaja vozne listke za vse prekomorske crte ter pošilja denar v staro domovino po dnevnem kursu.

WISCONSIN.

PICTURE FRAME CO Gleaser fotografirani stitje. Fine slike. Poročne slike naših rojakov. 323—8th St., nasproti pošte, dva bloka od slovenske cerkve. Sheboygan, Wis.

Slovinci pozor

Stem naznanjam Slovenskemu ljudstvu, da imam v zalogi vsa kovrstne obleke za moške. Slovinci ko rabite obleko, obišite nas. Pri nas se govori slovensko.

Max Wine & Co prva vrata od First National Banke.
Chisholm Minn.

\$100 FINE
To **ST. PAUL MINNEAPOLIS** and **CHICAGO MILWAUKEE**
SPLENDID TRAINS Electric Lighted Vacuum Cleaned. TRICKET OFFICERS:
DULUTH—J. P. Gearey, D. P. A. City office, Spaulding Hotel block. Depot, corner Superior St. and Sixth Ave. West.
SUPERIOR—J. D. Mortensen, G. A. City office, 825 Tower Ave. Depot, corner Winter St. and Ogden Ave.

DULUTH UNIVERSAL FLOUR
DULUTH, MINN.
Vi morate rabiti dobro moko za dobri uspeh
Pek ali kuharica, ki rabi našo moko ima to prednost, da dobro moko za vsako pecivo.

Duluth Universal moka
(Najboljša moka za kruh)
Moka izvrstne kakovosti — najboljša kolikor jo je sploh, če napraviti.

MELJE JO
DULUTH UNIVERSAL MILLING COMPANY.
Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik"

Naš dobri načrt

Vam dovoljuje lahka odplačila

Naši obroki so lahki
\$5 doli **\$5** na
in **\$5** mesece
na kupnino \$100

Naša velika Božična ponudba je

100 kosov porcelanaste posode zastoj z vsakim kupom za \$100	50 kosov porcelanaste posode z vsakim kupom za \$50
---	--

COMPLETE HOUSEFURNISHERS
BAYHA & C
Second Ave. W. and First St.

NARODNI VETNIK ZA VAS, VI ZA NJEGA.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - \$500.000.
Preostanek in nerazdeljen
dobiček - - - - - \$1,550.000.
V to banko vlaga država svoje
vrednosti.
Obresti hranilnih vlog se plačujejo od
dneva vloge.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO PODPORNO DRUSTVO "EDINOST"

Sedež: LA SALLE, ILL.

Vstanovljeno 9. maja 1909, inkorporirano
18. avgusta 1911 v državi Illinois.

URADNIKI:

Predsednik: JANEZ NOVAK, 206 Creve Court, La Salle, Ill.
Podpredsednik: JOSEF CERTALIC, St. Vincent Ave., R. F. D., 22,
Tajnik: FRANK LEPICH, 1245-6th Street, La Salle, Ill.
Zapisnikar: LEO ZEVIK, 225 Sterling Street, La Salle, Ill.
Blagajnik: JOSIP KARBORIC, 202 Main Street, La Salle, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: FRANK PETEK, 127 Union Street, La Salle, Ill.
I. nadzornik: MATVEZ TIBANILIA, 326 3rd Street, La Salle, Ill.
II. nadzornik: TOMAS GOLOBIC, 2nd & Union Streets, La Salle, Ill.

BOLNIŠKI ODBOR:

JOSIP NOVAK, 206 Creve Court, La Salle, Ill.
JOSIP NUK, 1128 3rd Street, La Salle, Ill.

ZASTAVONOSA:

ANTON STRUKELJ, 1229-3rd Street, La Salle, Ill.

POSLANEC:

TOMAS GOLOBIC, 2nd & Union Streets, La Salle, Ill.

ZASTOPNIK ZA OGLESBY:

FRANK JERIN, Box 478, Oglesby, Ill.

Društveni zdravnik: DR. M. COX, Oglesby, Ill.

Društvo "Edinost" ima svoje mesečne seje vsako drugo
nedeljo v mesecu v prostorih sobrata Matt Kompa. Rojaki,
prispotajte k temu društvu,

DRUSTVENO GLASILO: NARODNI VESTNIK

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Lov za tatami. V Zeleni jami je
ostavil pred nekaj dnevi stražnik
nekega moža, ki je imel vrečo na
hrbtu ter se obnašal nekako su-
rov. Stražnik je zahteval, naj se
legitimira, ali oni človek ni tega
storil, marveč je vrečo vrečo proč
od sebe in bežal, kar so ga mogle
nesti noge. V vreči je bilo 12 kil
kave in 8 kil sladkorja. Stražnik
je rekel za njim in ustrelil trikrat.
Ali ga ni zadel; tata prišla sta dva
vojaka in ga izročila stražniku.
Tat je Anton Poje iz Predovčevega
sela. Pravi, da je našel vrečo
blizu pokopanišča, česar mu pa ni-
kave ni verjame. Pri njem doma so
našli vesplošno reči, katere je poča-
stnil tja iz trgovine, kjer je bil
prej uslužben kot hlapec. Poje je
zročen sodišču.

Janče. Po janskih hribih se klati
polno rokovanj. V kratkem ča-
su se je izvršil že tretji vrom. Dne
14. t. m. popoldne med službo bo-
je v vromil nekdo v trgovino. Je-
nart in sicer skozi okno v podstre-
šju. V kuhinji je bila dekla z o-
troki. Ko sliši ropot, stopi v vežo
in zagleda vrh stopnjic, ki drže v
podstrešje, tatu, ki je pa hitro sko-
bi skozi okno in zbežal v hosto.
Čimelil ni ničesar. — V Gostin-
skem grabnu je pa nekdo pri be-
nem dnevu napadel žensko, ki se
je vračala iz Lazov domov, je vrgel
na tla, preiskal žepe, ji vzel ves
denar in druge reči, ki jih je naku-
pal v trgovini, in nato zbežal v ho-
sto. Ženske bodite previdne in ne
pustite same po samotnih poteh tu-
di podnevi ne! — Tudi nekateri
zletniki, posebno ženstvo, ki se
prijde na Janče "luftat", se jako
težno obnaša. Vsi ti pretaknejo
in pustijo sledove v obliki podpisov.
Nedavno so neke izletnice prišle v
najkajšjo šolo in omazale šolske
stenske table s podpismi. Isto se je
dogodilo tudi v cerkvi. Takim in
tako bi bilo svetovati, da vzame
v roko knjigo "Lepo vedenje".
Tu se bere, da spada črkanje po
stjenah, zlasti javnih prostorih,
med neotesanosti, ki jih pa
med našim kmetiskim ljudstvom ni
maj. Podvrženi so tej slabosti le
bolj takozvani izletniki, ki na ta
način povzročujejo tudi več ali
manj škode. Ta razvada naj bi že
vendar enkrat ponehala.

Trebnje. Kakor od drugod je tu-
di od nas odšlo mnogo mož in fan-
tov v brambo domovine. Mnogo pa
jih je, ki bodo še sledili klicu cesar-
jevemu. O nekaterih smo že čisto
zaglasili, da so mrtvi, pa se je počasi
zaglasil tudi ta, zdaj oni iz ujet-
ništva. Veliko je bilo že ranjenih;
mi se še bijejo. Nekateri so pa že
dalj življenje za domovino.
Naj sicer počivajo v tuji zemlji:
Groslija, Tone Klančar, Željko
Zapancič iz Decje vasi, Tomšič in
Rosenik iz Pekla, pa menda še par
drugih. Naše poljsko delo se je te-
kom pravem asu opravljalo, ko
namo če nam Bog da lepo vreme.
Naj zupan je tudi moral prepusti-

ti svoje tri sinove cesarju. Selaj
pa sam opravlja svoje gospodarske
in županske posle. Pa je vesten žu-
pan in mu moramo biti hvaležni.
Med našimi slovenskimi begunci
je tudi en duhovnik, ki ga imamo
prav radi, ker on rad pomaga lju-
dem pri dopisovanju z ujetniki,
kajti ljudstvo samo si ne ve pomagati.
Konečno pa nam Bog daj sko-
rajsen mir, srečno zmago in po-
poln poraz sovražnikov.

Radi draženja je aretirala poli-
cija v Spodnji Šiški neko kmetico
iz Vodice, ker je prodajala jajca po
20 vinarjev, fizič pa po 80 v. liter.
Žensko so izročili okrajnemu sodi-
šču, ki jo je obsodil na tri dni za-
pora in to k globe.

V ruskem vjetništvu se nahaja
podpolkovnik 3. topničarskega
polka Vladimir Pirnat. Prebiva v
Zaričinu v guberniji Saratov.

Iz ruskega vjetništva se je ogle-
sil po devet mesecev Bogomir Zar-
gi, sin trgovca v Ljubljani na sv.
Petra cesti, nahaja se v Vrhinji
Mulli v guberniji Perm. Piše, da
je zdrav in da je v kraju, kjer se
je nahajal 10. oktobra že zapadel
sneg.

Iz ruskega ujetništva se je vrnil
Janez Jenko doma iz Sore, in pri-
poveduje sledeče: "Ujet sem bil,
ko so Rusi na nekem kraju prebili
fronto in so tako prišli našim za
hrbet. Obrnili so se in so se hote-
li še prebiti, toda od vseh strani
ogonj jih je primoral, da so se u-
dali. Njemu je šrapnel prebil roko
in ga ranil tudi na ramenu. Prepe-
ljali so ga v Kijev, od tam v Mo-
skvo, tudi v Petrogradu je bil. Ro-
ko so morali amputirati, ker pre-
dolgo zdravniške pomoči ni bilo.
Hrano so imeli sledečo: Zjutraj
čaj in pol funta belega kruha, ki je
bil zelo dober. Opoldne juho in me-
so in pa en funt črnega kruha, ki
je bil pa zelo težak, kakor iz zem-
lje, pa ni bil škodljiv in dosti te-
čen. Popoldne zopet čaj, zvečer pa
juho in meso. Tako hrano dobivajo
ruski vojaki in ujetnikom so daja-
li isto. Stregli so jim sanitejci, pa
žene in hčere častnikov. Toda teh
poslednjih strežba je bila bolj na
papirju kot v resnici. Rusi so se
mu zdeli silno ponižni in boječi.
Strežniki so se ujetnikov celo bali,
če je kdo kaj pozabljaval, da ni kaj
v redu. Dokler so Rusi zmagovali,
so jim gospe nosile piškote in ci-
garete. Ko so pa začeli naši prodi-
rati, so ti darovi izostali. Vojsko
z Italijo so pozdravljali z godbo in
zastavami Ujetniki so mislili tisti
večer, da se je sklenil mir, vendar
so kmalu z častnikov izvedeli, kaj
se je zgodilo. Časnike so jim dona-
šali redno sanitejci. Bilo je sicer
prepovedano, ali brali so jih ved-
no. Časniki so javno pisali, da so
se ruski vojaki naveličali vojske
in da se rajši dajejo ujeti, nego bi
se vojskovali. Car je priobčil mani-
fest v listih in je tolažil: "Nič se
ne bojte! Mi bomo začeli vnovič
vojskovati, na bomo osvojili na-
še zemlje." Orožja
Straže so bile

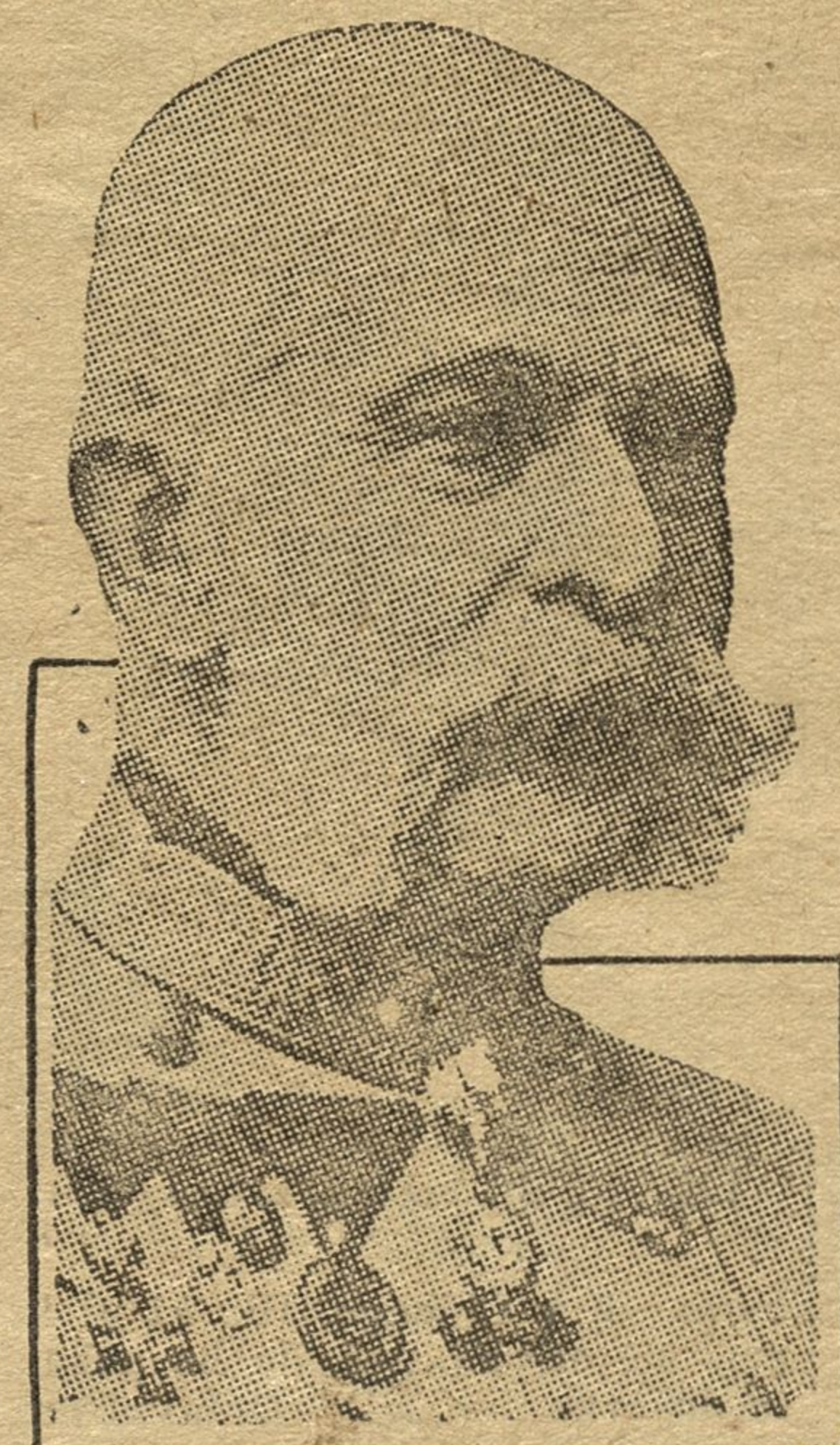
brez pušk. Celi bataljoni so marši-
rali v fronto brez orožja in so ga
dobivali tam od padlih vojakov.
Ujetnikom so vsakih 14 dni me-
njavali perilo. Sploh je ljudstvo
silno dobro in pobožno. Vsak vo-
jak, ki gre mimo cerkve, se prekriz-
ža, in vedno zvesto opravlja svoje
molitve. Zimo res prenašajo, ali se
vsak desetkrat bolj zavaruje, ka-
kor pri nas. Prav vsak nosi kožuh,
silne škornje in čez te obleče še
klobučevinaste čevlje. Po sobah
silno kurijo. To pripovedovanje je
zanimivo, ker dokazuje, da se ujet-
nikom ne godi preslabo in dalje
pobija bajke, da bi ruska zima na-
še vojake ujedla. Lažje prenašajo
mraz nego Rusi in so bolj utrjeni.
Razne sumljive reči so našli v
nekem gozdu pri Škofljici in sicer
2 posteljni odeji, namizne prte, pe-
lerino, srajce, razne rute, 11 me-
trov ženskega blaga z rdečimi ro-
žami, svetilko, 2 britvi, več loncev,
en sodček in še drugo. Najbrže so

Vse ga je ljubilo in spoštovalo.
Služil je pri domačem pešpolku.
Lansko leto je odšel na severno bo-
jišče, kjer se je skoro celo zimo
bojeval v Karpatih, bil je tudi ran-
jen v nogo in moral je iti v bolni-
šnico. Ko pa je okreval se je zopet
podal na severno bojišče. Ko je
izdajalski Italijan napovedal naše-
mu cesarju vojsko, šel je nad Ita-
lijana, kjer se je tam hrabro boje-
val. Ob novem letu sta si na boji-
šču z mlajšim bratom Francetom,
ki je prišel z njim, podala roke in
voščila srečno novo leto in srečno
vrnitev v svojo milo domovino.
Solze so njima stopile v oči iz lju-
bezni, ko sta se v daljnem kraju
našla. Tamkaj sta skupaj spala in
se skupno bojevala in sovražnika
preganjala iz Karpatov, dokler ju
ni bolezen razločila. Sedaj sta bila
obadva na južnem bojišču ali žal
da nista bila skupaj. Še isti dan je
Janez pisal svojim starišem dva
karti, predno je šel v boj, kjer je

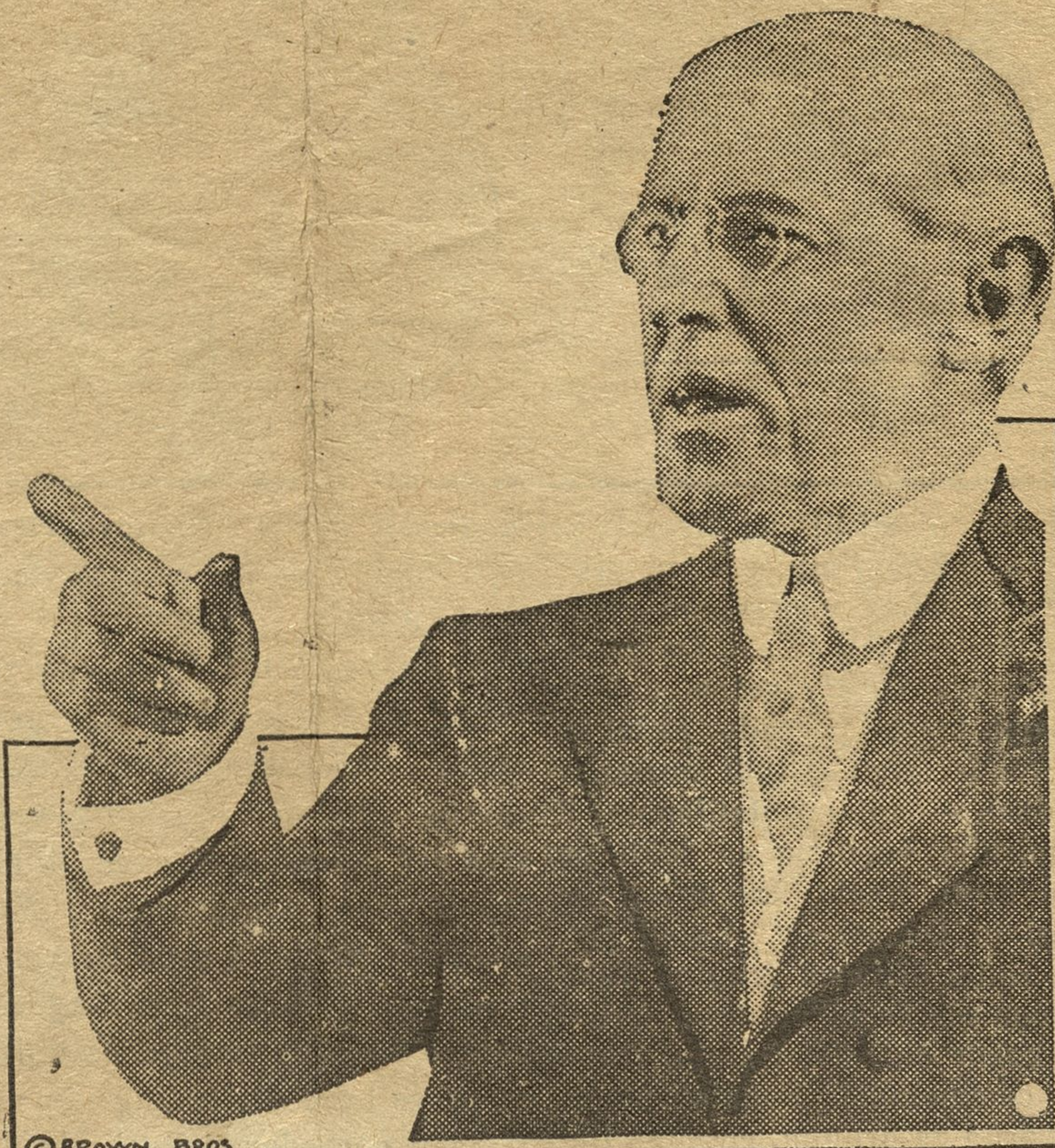
3 tedne ni dobil v ptujskem okra-
ju moke. Veliko trpijo Haložani,
ki ne dobivajo zrnja in posebno
viničarji, ki nimajo drugega kot
to, kar si kupijo. In kje naj kupi-
jo, ko ni nikjer na prodaj ne moke
ne zrnja? Kako naj bi pošiljali ubo-
go deco v šolo, ko mu nima dati
revez koščka kruha? Saj družega
uboga deca nima seboj za vzeti, a
mora ob 7 uri od doma in še le ob
5. uri popoldne pride nazaj. S čim
se naj nasiti mladi želodec? Vse
tega mora deca doma ostati! Ža-
lostno pa resnično!

Maribor. Dne 15. novembra t. l.
je umrl tukajšnji vpkokojeni svet-
nik dr. R. Gettscheber v 79. letu
svoje starosti. Bil je svoj čas tudi
občinski svetovalec mariborskega
mesta. V St. Petru je imel vinog-
rad.

Št. Ilj v Slov. goricah. V Dobre-
nju je umrl starček Jos. Ferk, stari
oče tukajšnjega rojaka, kapucina

K NAPETOSTIM MED AVSTRILJO IN
ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI.

Cesar Frane Jožef I. in predsednik
Wilson, ki je poslal sedaj Avstriji dru-
go noto v zadevi Ancone. Od Avstrij-
je sedaj odvisno, ostanjejo li še nadalj
med obema državama prijateljski od-
nošaji.

© BROWN BROS

to nakradli cigani in pustili, ko so
zbežali od tam.

Oglasil se je iz ruskega vjetniš-
tva medicinec Milko Gnezda, ka-
detni aspirant; nahaja se v kraju
Lipeck, ambovska gubernija.

ŠTAJERSKO.

Razkosevanje gospodarstev na
Štajerskem. Iz Maribora. Ravno-
kar smo brali, katere občine po
Slov. Štajerskem da so izvzete var-
stva razkosevanja poljedelskih in
gospodarskih posestev. Kdor je o-
ne objave pazno bral, vidi, da so
to naši najlepši in najrodovitnejši
krajci, v katerih je pretežno večina
ljudstva narodno zelo zavedna. Iz
nove postave pa sledi tem našim
krajem velika nevarnost. Vojska
je že sama po sebi napravila kme-
tu mnogo skrbi in težav in marsi-
kakšna preje trdna kmetija danes
težko diha. Po vojni bo mnogo ta-
kih kmetij, med njimi tudi velike,
prišlo na prodajo in njih posestniki
ki podoje s trebuhom za kruhom.
Posestva bodo prehajala drugo za
drugim v roke, ki imajo največ de-
narja, te roke pa bodo ta posestva
zopet prodajali v manjših kosih
— in ker ne bo domačih kupcev, se
veda tujim elementom. Dvojna je
torej nevarnost, kajti če bi tudi
že povsodi ne prišlo do popolnih
prodaj posestev, bi jih vendar na
šli mnogo, ki bi prodajali vsaj ko-
sice svojih posestev, s tem pa bi
bilo za bodoče uničeno vsako bla-
gostanje našega naroda po zele-
nem Slov. Štajerju. Naša naloga
bodi že danes: Prvič, apelirati na
čut naših ljudi, ki ga imajo do ro-
dne svoje grude in jim pravilno
tolmačiti nevarnost, ki preti celo-
ti iz takega razkosevanja, če se po-
javi v velikem, in drugič, če danes
pričeti povdarjati gmožna sredstva
kar jih imamo, da bomo v najkraj-
ših časih sami lahko posegli v po-
moč in varstvo. Mnogo časa za ta-
ko premišljevanje pač ni. Zato pa
stori pravočasno vsak, ki je v to
poklican, potrebno, da ga ne doleti
pozneje težak odgovor.

Radislavci pri Mali Nedelji. Ko-
maj je minilo mesec dni, ko je na
južnem bojišču padel junaške smr-
ti za domovino in cesarja, Alojz
Zmazek še le 20 let star, in že je
22. oktobra bil zopet od granate
zadet mladenič Janez Farkaš v naj-
lepši mladeniški dobi, star 24 let,
Bil je vseskozi mirnega in trezne-
ga značaja, priljubljen pri domačih
sorodnikih, sosedih in prijateljih.

zdhnil svojo mlado dušo. Priporo-
čeval se je vsakokrat Vsegamogoč
nemu in blaženi Devici Mariji. Za
njim žalujeta oče in mati, bratje
in sestrice ter vsi sorodniki in
znanci.

Velika Nedelja. Na Dušno smo
med obilno udeležbo faranov poka-
pali g. Iv. Alt, posestnika in gostil-
ničarja v Mihovcih. Želodčna bole-
zen je pripravila konec življenju
blagemu možu, dobremu očetu.
Naj v miru počiva! Za njim žaluje
vdova s 6 doraslimi otroci, izmed
njih je g. Ivan kaplan v Slov. Bi-
strici, g. Aleksander nadučitelj pri
sv. Janžu pri Spodnjem Dravogradu,
Rajmund v državni službi v
Gradcu, Anton topničar neke na
fronti, hčerki pa pomagata doma
mater. Spreved je vodil veleč. g.
župnik središki Cajnkar v družbi
4 duhovnikov.

Luče. Žalostno vest so nam zvo-
nili naznanili dne 24. oktobra. Do-
šla je uradno potrjena vest, da je
Jakob Pečovnik p. d. mladi Pečnik
padel dne 7. maja 1915 na sever-
nem bojišču v Galiciji pri Surovi-
cah. Zadet je bil od šrapnela. "Raj-
ni Jaka je bil rojen dne 28. aprila
1881; k vojakom je bil poklican 15.
svečana 1915. Pokopan je na polju
v poseben grob. Rajni je bil zvest
pristaš naše kmečke stranke, uđ
pevskega zbora, požarne brambre
in izobraževalnega društva. Bil je
izvežban gorski vodja "Slov. pjan-
ce društva". Rad je bral "Slovenske-
ga Gospodarja" doma in na boji-
šču. Ranjki Jaka zapušča žalostno
ženo, tri male otroke (najmlajši
fant še le 8. avgusta 1915 rojen)
ter še 67 let starega očeta, koji je
misli, da mu bo Jaka podpora na
stara leta in mu bo tudi oči zati-
snil na smrtni postelji. A človek
obrača, Bog pa obrne. Vse po nje-
govi sveti volji. Rajni je bil zelo
priljubljen. Vse ga je spoštovalo
in rado imelo. To se je videlo dne
25. oktobra; ko so se opravile bi-
lje in črna sv. maša za dušo rajne-
ga. Tudi požarna bramba in mno-
go občinstva mu je izkazalo zadnjo
čast. Tako je storil naš Jaka čast-
no smrt za cesarja in domovino.
Naj mu Bog da večni mir v tuji
zemlji in večna luč naj mu svetli!
Očetu, bratu, sestri in ženi-vdovi
našo sožalje! Imejte zaupanje v
Boga, da se združijo vsi zopet en-
krat tam nad zvezdami v svetih
nebesih!

Pomanjkanje moke in šolski
obisk v ptujskem okraju. Iz ptuj-
ske okolice se poroča: Že več kot

č. g. o. Joahima Ferk. Svetila mu
večna luč!

Št. Lenart v Slov. gor. Kako skr-
bi ljudstvo Št. Lenartskega okraja
za naše vojake, naj služi za vzgled
sledeče: Pri tukajšnjem c. kr. dav-
čnem uradu se je nabralo do sedaj
med osebam, ki dobivajo državno
podporo, znaten znesek po 3643 K.
Ta svota se je poslala na c. kr. pre-
skrbovalni urad na Dunaj. Razun
tega se je v pretečenem mescu na-
bral znesek po 380 K. Ta znesek pa
se je poslal v Gradec za nabavo 19
kotlov, v katerih si bodo vojaki na
južno zapadni meji čaj kuhali.

Sv. Ana na Krembergu. Dne 8.
m. m. je tukajšnje Veteransko
društvo spremljalo k zadnjemu po-
čitku enega svojih članov: še ko-
maj 35 let starega mladeniča Ja-
neza Breznika iz Lednika. 4 leta
ga je sklepna skrnirna držala na
bolniški postelji, tako, da se niti
geniti in k zadnjemu niti jesti ni
mogel sam. Bil je edini sin svojih
starišev. Večkrat si je želel iti ra-
je nad sovražnika, kakor pa ležati
doma na bolniški postelji.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tužno-
milo so dne 2. in 3. nov. peli zvo-
novi svojo žalostinko mlademu ju-
naku-vojaku Francu Antoliču, p. d.
Kršičov iz Senika, ki je umrl 9. av-
gusta. Na severnem bojišču ga je
napadla huda bolezen kolera, ki ga
je v par dneh pokopala v hladni
grob, v starosti 29 let. Rajni je bil
priden in pošten mladenič, povsod

(Nadaljevanje na 7. strani.)

To je GARY-DULUTH

Je to edini moderni kraj, ki zadošča vsem zahtevam, ki leži tik ob novi
velikanski jeklarji, zgrajeni za \$25,000,000, kraj, v katerem bodo živeli
in stanovali mehaniki in delavci novih plavžev, ko se bo pričelo z delom
nekake prvega novembra. Zaposlenih bobe okroglo 5000 delavcev. Boš-li
tudi Ti eden iz teh srečnih? Za navadno delo plačalo se bo 25 centov na
uro, strojniki in pomagali po 35c na uro, drugi primerno višje. Mi pro-
dajamo lote od \$100 naprej pod jako ugodnimi pogoji.

Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku.

Gary Land Co.
Palladio Bldg., Duluth, Minn.Prosimo natančna pojasnila glede
lota, brez vsake obveznosti od moje
strani.

IME

NASLOV

GARY LAND CO.
PALLADIO BLDG.
DULUTH, MINN.

Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in stekleni-
cah varjeno iz prístnih snovij.

Josip Gerzin

zastopnik za ELY,

Minnesota.

Duluth Brewing & Malting Co.

DULUTH, MINNESOTA.

Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo
v steklenicah poh imenom "R E X", kakor
:-: :-: tudi pivo v sodčkih. :-: :-:

Math. Kostainshek

upravitelj za Mesaba Range. :-: Virginia Minn.

Naznanilo in priporočilo.

S tem vljudno naznanjam vsem cenjenim odjemalcem, da
sem se vsled naraščajočega prometa v moji trgovini, začetkom
decembra t. l. preselil iz Joliet, Ill., v

CHICAGO, ILL. NA 1827 W. 22nd STREET

Da sem se preselil v večje mesto, ali razširil svojo obrt je
jasen dokaz, da je A. Horwatov importiran kranjski brinjevec,
slivovec in tropinovec v resnici dobra pijača, zato je tudi vse-
stransko priljubljen.

Edina slovenska importna trdnjka A. Horwat izdeluje iz
kranjskih zelišč tudi Zdravilno grenko vino in Kranjski grenčec,
ki prekaša vse druge tevrstne pijače in je človeku v krepcanje
ter zdravlje.

Jaz prodajam blago tudi ceneje, kakor katere druga trdnjka
in to pa zato, ker opravljam večinoma sam vse posle.

Cenjenim odjemalcem se še vnaprej toplo priporočam.

Z velespštvanjem

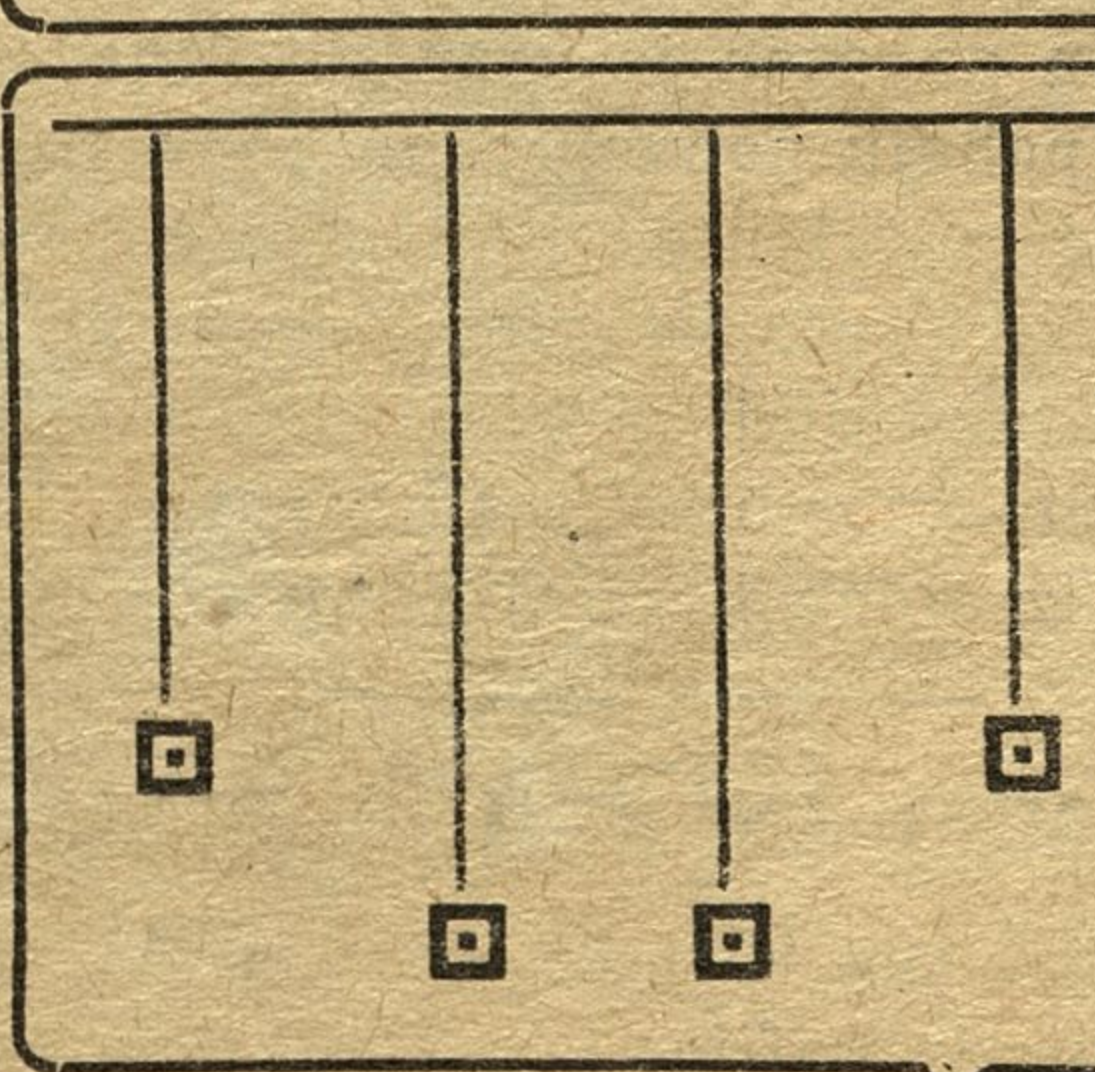
A. HORWAT, 1827 W. 22nd Plc., CHICAGO, ILL.

Tiskarna Narodni Vestnik

409 Christie Building, Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče
stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za
društva v eni ali več barvah naša posebnost.
Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako
okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo
zadovoljnost. :-: :-: :-: :-:

Unijska tiskarna.

**Najmodernejša
slovenska tiskarna
v Ameriki**

Pomanjkanje moke in šolski
obisk v ptujskem okraju. Iz ptuj-
ske okolice se poroča: Že več kot

NARODNI VESTNIK

(NATIONAL HERALD)

Owned and published by the
NATIONAL HERALD PRINTING COMPANY
a corporation.
Place of Business: Duluth, Minnesota, 409 Christie Building.
NATIONAL HERALD
Issued every Tuesday and Friday; subscription yearly \$2.00.
The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office
Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

NARODNI VESTNIK

Izdaja
SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA, DULUTH, MINN.
Izhaja vsak torek in petek.

Naročnina stanje:
Za Ameriko za celo leto \$2.00
za pol leta \$1.00
Za Evropo in Kanado za celo leto \$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priročajo.
Denarne pošiljave in dopisi se naj pošiljajo na naslov:
"NARODNI VESTNIK," 409 Christie Building, Duluth, Minn.
Telephone, Melrose 7333.

The Aim of the Foreign Language
Newspapers of America.

To help preserve the ideals and sacred
traditions of this, our adopted country,
the United States of America; To revere
its laws and inspire others to respect

and obey them; To strive unceasingly
to quicken the public's sense of civic
duty; In all ways to aid in making this
country greater and better than we
found it.
American Association of Foreign
Language Newspapers.

Generala Frencha konec.

"Kdo pride sedaj na vrsto?",
tako se nehoti vprašujemo, ko vi-
dimo, kako pada "glava" za "gla-
vo", nehoti se oziramo proti Lon-
donu, kjer kaže barometer "na vi-
ha". In kdaj si ne vejo pomagati
ne na levo ne na desno, kljub len-
donskemu jugoslovanskemu ot-
toru...

Imeli bi z njimi usmiljenje, us-
miljenje z angleškimi državniki, ki
so v prvi vrsti odgovorni za vojno,
odgovorni za Belgijo, odgovorni za
Srbijo. Odgovor ni za vojno, ki
stresa Anglijo v njenih temeljih.
Da bi pa potolažili ljudstvo, ki se
vedno bolj zaveda, kako je bilo
goljufano, pa žrtvujejo vse, kar z-
služi in ne zasluži. Prej so vedno
rekli, nadomestimo vse z "boljšim",
videti tega ni bilo. Vsaj pokazalo
se ni. Zaslužni admirali, generali,
moralni so v pokoj, trpeti so morali
za napake, ki so jih storili drugi.

Admiral Fisher in general Hamil-
ton padla sta kot žrtvi dardanel-
ske ekspedicije — sedaj jima je
sledil gen. French, ker ni mogel,
kakor se mu očita, vreči Nemce iz
Flanderskega in severne Francije.
Njegovemu nasledniku, to lahko
rečemo danes, se to ravno tako ne
bo posrečilo, kakor se ni to posre-
čilo Frenchu, kakor se ni posre-
čilo nasledniku Nikolajeviču, ru-
skemu caru, vreči Nemce iz Ruske
Poljske. To vedo tudi v Londonu
prav dobro, vendar treba vreči ljud-
stvu tu pa tam kako kost, pa bo
mirna Bosna; zato je pa gen.
French dobil "plavo poljo", dasi so
ga "povišali".
Glavna krivca, Grey in Kitche-
ner, imata še pokoj, ljudska nevo-
lja še ni dospela do njih; pa tudi
za ta dva se bliža dan in ura pla-
čila, njihov padec bo pa hujši, ka-
kor teh, kojih padca sta kriva.

Slike iz bojnega polja.

Praporščak Fr. Kvas piše pri-
jatelju:

Dobro je, da človek otopi, ker
drugače bi težko prenasal vse, kar
vidi okoli sebe. Nisem mogel gle-
dati, če se je kdo močno urezal v
prst. In sedaj? Temu raztrga no-
go, drugemu roko, tretjemu raz-
kolje glavo, a nihče niti ne opazi
tega.

Ali če sem preje zvedel, da je no-
nadoma umrl znanec, prijatelj,
sem bil se idan, cel teden ves ne-
miren, kadar se mše spominl nanj,
a sedaj jsem 1. novembra zvedel,
da so v tegu ene ure padli od naše
kompanije poročnik, dva kadeta, s
katerimi smo pred tako kratkim
časom skupa jседeli in se pogovar-
jali, a vzel sem vest na znanje, ka-
kor da mi kdo poroča vsakdanjost!
Inogo se vidi tu, kako majhen in
kako velik je človek.

Videl sem ranjenega Dalmatin-
ca, dolgo časa sva bila skupaj. Gra-
nata mu je razdrola nogo. Bil je
za silo obvezan. Sedel je na tleh,
ljubeznivo božal ranjeno nogo ter
jo gledal pomilovalno. Malo zamr-
mra, malo zakolne in nepričako-
vano zapoje, najbrž izvirna melo-
dija:

Noga moja, zeleno jabuko,
gde si rasla, tam si poginula.
Tudi drugemu Dalmatincu je
granata razmesarila nogo. Obve-
zali so ga, a nemogoče je bilo vsta-
viti kri, ker je bila rana prevelika.
Ležal je na tleh, gledal, kako po-
časi odteka kri. Samo nalahno je
vzdihoval skozi stisnjene ustne in
samo vode je prosil, žal, zastoj.
Počasi, mirno, kakor bi zaspal, je
umrl.

To so junaki! In prav je, da sm-
Kranjci v njihovi družbi, marsikaj
so lahko naučimo.

Se en Dalmatincec. Na ob ho-
kah ranjen vodi ranjenega Itali-
jana. Ne preveč nežno, a vendar
dobrohotno. Zraven mu pa govori:
Da so moje roke zdrave, spravil bi
te bil v boju kakor psa prokleti
Italijan... in ga pelje naprej na
obvezovališče!

Kako veliki so ljudje!

Druga slika.

Italijani so zavzeli zvečer del
strelnega jarka, zjutraj smo jih
vrgli nazaj, oziroma obhvali so v-
am, kar jih nismo vjeli. Ozek ja-
razsut in zasut od granat,

blata in vode do kolen. Truplo ob
truplu. Eden sloni ob steni s pri-
vzdignjenimi rokama. Hotel se
je podati, a prehitelo ga je.

Najbolj se mi je vtisnil v spomin
mlad Italijan, ki je ležal v jarku,
par korakov pred drugimi. Toli-
krat mi stopi pred oči.

Lep, mlad fant, na novo obrbit,
inteligentnega obraza. Vznak leži
v jarku, v vodi, v blatu. Pri na-
valu ni nihče pazil, kdaj je stopil
na roko, kdaj na nogo. Usta odpr-
ta, kakor od začudenja in presene-
čenja, oči na pol odprte. Tako leži.
V duhu sem si ob pogledu ponovil
besede Preradovičeve, vsaj njihovo
pismo sem zautil.

Majko mila, majko draga,
da ti vidiš svoga sina,
da ti njega vidiš sada!
ti bi gorko zaplakal,
roka bi ti zadržala
od žalosti grlec njega...

Kdo si more misliti lepšo ilustra-
cijo krasnim besedam, kje je slikar
ki bi nam kaj takega mogel pred-
očiti.

Kaj bi storila mati, ki bi svoje-
ga sina videla takega? Hujša bi
moralna biti njega boleost kot mate-
re bratov Jugovičev. Okoli mlade-
ga Italijana so raztresena njego-
va pisma.

Par umetniških razglednic je bi-
lo vmes. Pobrai sem jih par. Na
vseh je bil z isto lepo pisavo napi-
san naslov. Lepe so bile slike, dva
mlada človeka sanjata skupaj o
sreči. Posebno ena: Večerna zar-
ja. Vojak se posavlja, ko odhaja
na bojišče. Ona mu še zadnjič za-
ključa: Na svidenje!

Dekle, kje je danes tvoj ideal,
kakšen je! Da ga vidiš, kaj bi sto-
rila? Če bi se našel človek, ki bi te
sovražil na smrt, bi te hotel mučiti
do smrti — fotografiral bi ga in ti
poslal njegovo sliko. In če je del
ljubezni, ki odseva iz tvojih pisem
tudi v tvojem srcu, ne prenesiš
tega.

Zvečer ali drugi dan sem bral pi-
sma, pisano s kmečko roko. Zena
odgovarja možu na pismo, v kate-
rem je zapisal, da se mu prav do-
bro godi, da je zdrav, da se kmalu
vidijo itd. In vsa vesela mu je od-
govarjala, dajala pogum in zaupa-
nje, poročala mu o otročjih, o set-
vi, o kravicah, kakor pišejo kranj-
ske žene. A več ni bral njenega pi-

sma, več ni mislil na otročje in
kravice, granata mu je v trenutku
pretrgala misli, z razklano glavo
sem videl ležati v jarku. Da ga vi-
diš, ljubeča žena! Srečna, da do-
biš samo kratko poročilo: padel je.

A vendar smo se tudi smejali: v
teh dneh — ujetim Italijanom. Z
nepopisnim veseljem so tekli po
jarku proti tunelu, kamor so jim
Janezi in Dalmatinci kazali pot.
Cele vrste, drug za drugim. Tako
prisrčno me še ni pozdravil prija-
telj, kakor oni: "O frateli, frate-
lli! o cammeradi!" Podajali so mi
roko drug za drugim, posebno lj-
ubeznjiv, me je objel s svojimi um-
azanimi rokami. Drugi z judovskim
napotom je najslajšega obraza in
polnega krušnika priskakljal k
meni.

"Ho da mangiare, imam jesti,
v zboru, "qua siamo sicuri. Pojde-
Komaj sem se ga obrnil.

"Eviva l' Austria!" so ponavljali
v zboru, "qua siamo sicuri. Pojde-
Komaj sem se ga obrnil.

Drugi so pritekli z malimi rana-
mi in kričali kot otroci: "O mamma
mamma." Drugi so od daleč kriča-
li: "Ne streljajte, prijatelji, bratje
in zraven so z velikanskim navdu-
šenjem metali proč puške in bato-
nete.

Kdo naj bi se pri tem ne smejal?
Tako je bilo, a danes je že vse
pozabljeno. Kranjski Janez je in
ostane — Kranjski Janez. Ko pri-
de iz boja, par ur samo pripovedu-
je, kako se mu je godilo, kako je
padla granata med njim, v tla in
ga ni zadela, pripoveduje uso-
do svojih tovarišev kako je padel
ta, kako oni, kako bil ranjen eden
in drugi.

Ko so pa uro za fronto, ko za-
gledajo prvo vino v kozarcu, zav-
riskajo in pozabljene so granate
ter žrpneli, boji in trpljenje, kri
in vzdihovanje, sovražnik in tova-
riši. Vse pozabljeno kot da ni bilo.
Le šaljive dogodke z Italijani si še
pripovedujejo po močeh in zmožno
stih olupšane s fantazijo.

Nato pa pride pesem in harmo-
nika. Sicer pogreše tintam tenor-
ja ali basa, morebiti je padel tisti,
ki je pel "naprej" in bil ranjen, ki
je pel "čez", a dobi se drugi na-
mestnik.

Čudno, da se največ poje po hu-
dih bojnih. Seveda, vsak se ves li
življenja, nad katerim je že vsak
naredil križ in ve ga ceni.

In ponosen je kranjski fant, ko
ga poboju pohvalijo. In pohval de-
žuje po takih dneh! Jaz pa čakam,
da kdere ležde besedo. Narod, ki je
dal take ljudi, dobi v dno pačilo
in otrokom bodo rasli sedaj iz kr-
vi, iz srčne krvi njihovih obojov."

MED ANGLEŽI IN RUSI.

Nemška "Orient Korrespondenz"
javlja iz Sofije:

Iz uradnih bulgarskih krogov se
sedaj izve za podrobnosti pogo-
be Dardanelah, katero sta v začetku
letošnjega leta sklenili Rusija in
Angleška. O resničnosti teh po-
drobnosti ne more biti dvoma, ker
jih bulgarska vlada objavlja v ur-
adnih spisih. Na videz so pri tej
pogodbi udeležene samo Rusija in

Angleška, dočim je gotovo Fran-
cija dobila primerno odškodnino
nekje drugje.

Angleška je tedaj resnično pri-
volila, da Rusija zasede Carigrad,
toda pridržala si je take pravice, ki
znatno omejujejo rusko gospod-
stvo nad morskimi ožinami. Angle-
ška bi imela dobiti otoke v Mar-
marskem morju in pred Dardane-
lami. Na teh otokih bi Angleška
gotovo zgradila močna oporišča
za svoje brodoge in tako bi nad-
žinami gospodovali Rusija in An-
gleška, ker Angleška bi nikdar ne
dovolila, da dobi rusko črnomor-
sko brodoge čisto prost izhod v
Sredozemsko morje, kjer hoče An-
gleška posebno v vzhodnem delu
brezpogojno vladati s svojo mor-
narico.

Dardanelska politika se popol-
noma vjema s to politiko. Če na
obeh straneh ožin vstvari krepka
mornariška oporišča, bi ruska
mornarica z angleškega dovo-
ljenja nikdar ne mogla v Sredo-
zemsko morje.

Posebno velikega interesa pa je
ta dogovor z ozirom na Rumunijo
in Bulgarijo. Rusija namreč ne
dobi samo Carigrada, ampak do-
n tega tudi pot po suhem in sicer
na stroške teh dveh držav. Odsto-
piti bi imela suho prago ob Črnem
morju. Rumunija bi izgubila svo-
je pristanišče Konstanca, Bulgar-
ska pa Burgas, kaj bi to pomenjalo
za ti dve državi, ne potrebuje na-
daljne razlage.

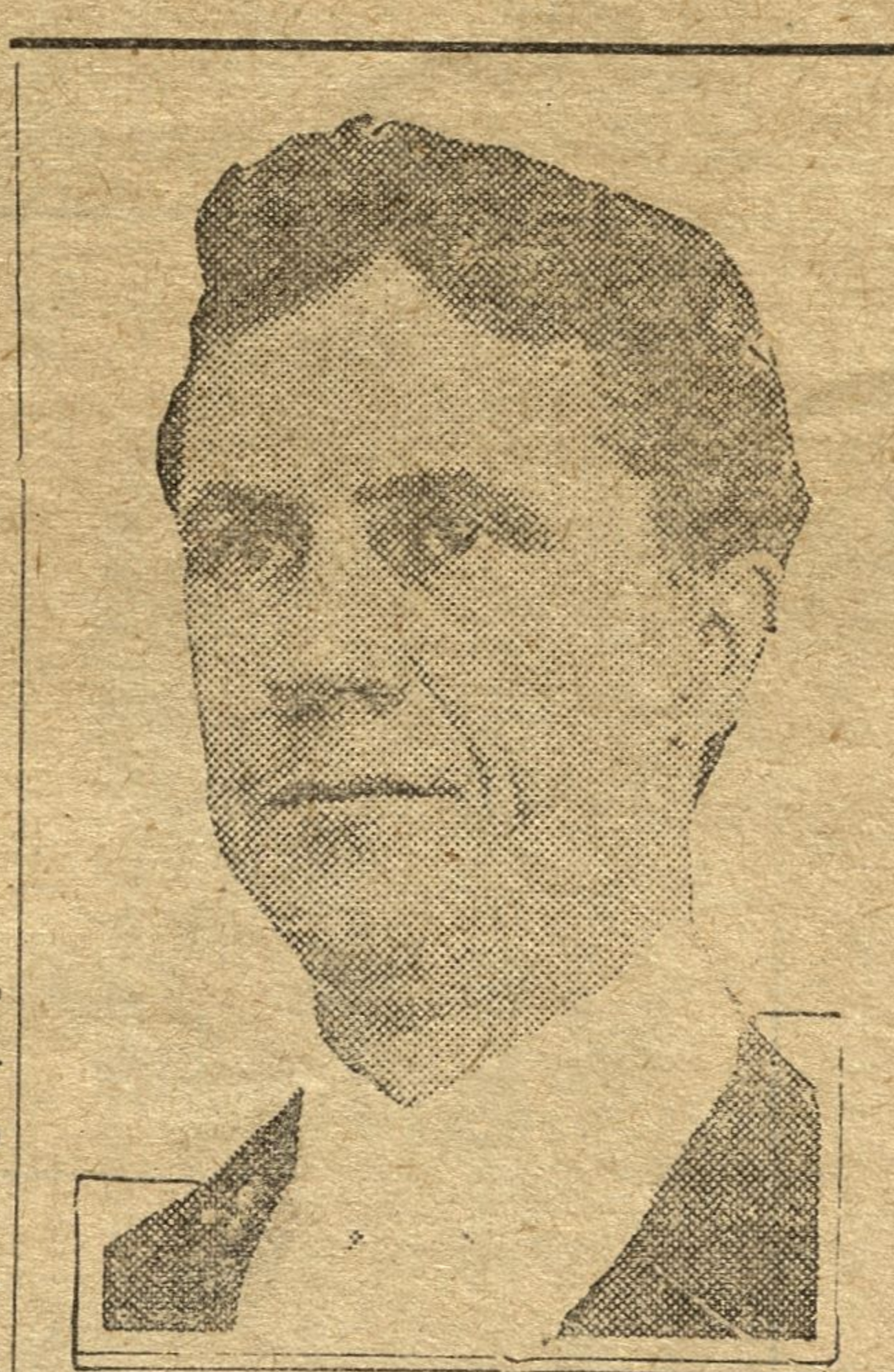

CHIEF LORENZO LUCERA

INDIJANSKI GLAVAR Z ZGODO- VINSKO PALICO.

Poglavar Pueblo Indijancev v Sandia,
Mehika. L. 1863. podaril mu je Lincoln
palico, ki jo hrani še danes v spomin;
Lincoln mu jo je podaril v znamenje
vrhovne oblasti nad Indijanci.

Sulphur Springs, W. Va., kjer hoče
predsednik Wilson preživeti svoje me-
dene tedne. — Spodaj na strani: Josi
pina Cochrane, vnučinja predsednikove
hčere, najmlajši gost na njegovi svatbi.

DR. H. HAISELDENE

zdravnik v Chicago, Ill., ki ni hotel o-
perirati otroka, češ, da bo pohabljenec
in duševno nerazvit. Državni pravdnik
bo sedaj dvignil tožbo proti njemu.

REX THEATRE

AURORA, MINN.

Pri nas vidite vedno najboljše slike.
Spreminjamo jih vsak ponedeljek, sredo
in petek.

POSEBNE SLIKE NA 4 REELS PA
KAZEMO VSAKO NEDELJO.

VSTOPNINA 5c in 10c.

FRANK ZIMMERMAN.

Ravnokar je izšla

Meškotova Knjižnica

I. zvezek.

VSEBINA: SIN. Slika iz težkih časov. — V TEŽKIH URAH.
Iz zapiskov umrlega prijatelja. — V BLIŽINI SOVRAŽNI-
KA. Črtica. — PESMI: V TEŽKIH DNEH. (V avgustu
1914.) — SPOKORNIKOVA MOLITEV. — SKRBNJO JIH
ČUVAJ, SRCE! — V MRAKU.

Kakor znano, je župnik Ksaver Meško eden izmed najboljših
priljubljenih slovenskih pisateljev. Njegove spise je do sedaj
vedno izdajala "Slovenska Matica" v Ljubljani, ter Mohorjeva
družba v Celovcu, za v bodoče pa je župnik Meško obljubil svoje
originalne spise tiskarni Narodnega Vestnika, istotako nam je
dovolil ponatis njegovih že izdanih del.
Upamo, da bodo rojaki pridno segali po Meškotovi knjižnici
radi krasnega in poljudnega čtiva.

CENA ZVEZKU 25c, po pošti 27c.

NARODNI VESTNIK

409 CHRISTIE BLDG.

DULUTH, MINN.

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN
GOSPODARSKEM POLJU! V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPRE-
: DEK VSEH SLOJEV. :

REVMATIZEM OZDRAVLJEN.

"Štiri leta sem trpel na revmatizmu, od teh sem bil priklenjen dve leti na
postelji, nisem mogel storiti koraka. Moje misli so se posušile, sklepi so ota-
kili in postali trdi, negibni. Bolečin, ki sem jih trpel, ni moglo opisati. Da
sem pohabljenec, prijatelj morja, ki sem ga rabil dve leti, stisne otroci, popo-
rešteljico smrt. Vsa način zdravljenja, ki so mi ga priporočili, niso
po katerem sem se ravnal, mi je takoj pomagal, boljšalo se mi je dan za dan-
vom, in mesec dni potem, ko sem prišel z Vašim zdravljenjem, sem bil na no-
ga za par ur lahko iz postelje, čez dva meseca pa sem za lahko hodil okoli hiše
po boriščah. Čutil sem čisto novo življenje v sebi, čutil sem, kakor bi bil
projejen. Ozdravljen sem bil od morja, čez osem mesecev sem zopet nam-
lahko skrbel za svojo družino, prvič po starih letih. Ne verjamem, da bi
bi se kak drug slučaj, podoben temu. Odkrito rečeno, Vas ne morem preveč
hvaliti. Vsa način zdravljenja prekaša vse druge.

Živčne slabosti.

Ako je tvoje splošno zdravje uničeno,
ako si star, mi ti lahko pomagamo, do-
bili boš mlađeniško čvrstost in moč.

Slab želodec.

Slab želodec prinaša slabo prehranje-
nje, bolečine, nepotrpežljivost. Nikar
ne goljufaj samega sebe. Mi te lahko ozdra-
vimo, da boš lahko prišel zopet z delom.

KATAR, vsake vrste, ako se gnoji, ako je suh, prenehal bo, ko boš rabil malo
X-zarkovo inhalacijo v prav kratkem času. Mi očistimo kri in odstranimo vsak
strup iz telesa; to je prvo in glavno delo, potem se pa lahko odstrani vsaka bole-
zen, naj si je REVMATIZEM, KOŽNE BOLEZNI, ŽIVČNA SLABOST, ali kaj
druga bolezen.

Svet damo zastojni vsakemu, kdor hoče v resnici biti ozdravljen. Ako ti drug
niso mogli pomagati, pomagali Ti bomo mi. Ako si ne ozdraviš, Ti bomo
naravnost povedali. Uradne ure od 9. zjutraj do 9. zvečer; ob nedeljah od 11. do
do 1. ure popoldne.

MI ne povemo nikoli imen, imamo pa vsa pisma shranjena, in jih damo vs-
akemu, ki se hoče prepričati o resničnosti našega zdravljenja, prečitati. Kakor za
more priti, naj piše, naznanj nam znamenja bolezni in prirozi znamko za 3c.

PROGRESSIVE MEDICAL DOCTORS

NO. 1 WEST SUPERIOR STREET, (I. nadstropje), DULUTH, MINN.

VRNIMO SE.

VSI SE RADI SPOMINJAMO DNJ, ko smo bili pri polni moči in živahnosti, ko se nam je zdelo,
da ima svet za nas samo srečo in veselje. Kaj je povzročilo, da smo spremenili svoje navade, da
smo zapustili srednjo pot zmernosti v vsem? VRNIMO SE K STAREMU NAČINU ŽIVLJE-
NJA, k preprosti hrani k večjemu fizičnemu delu, k svežemu zraku in posebno skrbno pazimo
na PREBAVNOOST, da preprečimo zaprtje in posledice, slabost in nervoznost. Kakor hitro se
ne počutimo dobro, zanesimo se na

Trinerjevo amerisko grenko vino

TO ZDRAVILO JE JAKO POMENLJIVO IN POVEA PREBAVLJANJE HRANE IN VRAČA
TAKO TELESU SPLOŠNO ZDRAVJE, DOKLER SE ZOPET NE PRIMEME SLABIH NAVAD.
TO ZDRAVILO TUDI

OLAJŠA PREBAVNE BOLEČINE
ODPRAVI ZAPRTJE
USTVARI APETIT
POMNOZI PREBAVLJALNO MOČ.
VZDRUJE ORGANE AKTIVNE
PREŽENE NERVOZNOST.
POMAGA PREBAVI

Ojačuje in daje novo moč in energijo, prepreči in ozdravi zaprtje, pomiri glavobol, da olajšanje
dekletom in ženam v njih bolestitih, je jako dobro zoper druge boleti.

Cena \$1.00

Po lekarnah.

JOS. TRINER,

izdelujoči kemik

1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Če se hočete izogniti bolečinam, imejte pri rokah TRINERJEV LINIMENT in drgnite z njim
telo, kadar začutite najmanjšo revmatično bolečino. Cena 25c in 50c, po pošti 35c in 60c.